

Příloha

Obsah

1. Stanovení hlavních rozměrů motoru.....	1
2. Kinematika klikového mechanismu	2
3. Diagramy $p - \alpha$ a $p - V$	9
4. Síly a momenty v klikovém mechanismu.....	12
5. Vyvažování motoru	25
6. Torzní kmitání klikového hřídele	29

1. Stanovení hlavních rozměrů motoru

Základní parametry motoru:	$\text{MPa} \equiv 10^6 \cdot \text{Pa}$
výkon motoru:	$P_e := 110 \text{ kW}$
počtu válců:	$i_v := 5$
jmenovité otáčky:	$n_0 := 2200 \text{ min}^{-1}$
taktnost motoru:	$\tau := 0.5$
zdvih válce:	$z := 120 \text{ mm}$
vrtání válce:	$D := 105 \text{ mm}$
zdvihový objem celého motoru:	$V_Z := 5195 \text{ cm}^3$
kompresní poměr:	$\varepsilon := 17$
hmotnost pístní skupiny:	$m_{\text{pist}} := 2.054 \text{ kg}$
redukovaná hmotnost posuvných částí ojnice:	$m_1 := 0.907 \text{ kg}$
redukovaná hmotnost rotačních částí ojnice:	$m_2 := 1.645 \text{ kg}$
redukovaná hmotnost v těžišti ojnice:	$m_3 := 0 \text{ kg}$
maximální otáčky:	$n := 2500 \text{ min}^{-1}$
délka ojnice:	$l := 215 \text{ mm}$
rozteč klikových čepů:	$h := 0.136 \text{ m}$

Stanovení hlavních veličin motoru

zdvihový objem jednoho válce:	$V_h := \frac{V_Z}{i_v}$	$V_h = 1.039 \times 10^3 \cdot \text{cm}^3$

střední efektivní tlak:	$p_e := \frac{P_e}{V_h \cdot n_0 \cdot i_v \cdot \tau}$	$p_e = 1.155 \text{ MPa}$
litrový výkon:	$P_l := \frac{P_e}{V_h \cdot i_v}$	$P_l = 21.174 \text{ kW} \cdot \text{L}^{-1}$
střední pístová rychlost:	$c_s := 2 \cdot z \cdot n_0$	$c_s = 8.8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$
poloměr zalomení kliky:	$r_k := \frac{z}{2}$	$r_k = 0.06 \text{ m}$
ojniční poměr:	$\lambda := \frac{r_k}{l}$	$\lambda = 0.279$
zdvihový poměr:	$k_z := \frac{z}{D}$	$k_z = 1.143$

2. Kinematika klikového mechanismu

Dráha pístu

$$i := 0, 1..360$$

$$\alpha_i := i \text{ deg}$$

$$s(\alpha) := r_k \cdot \left[1 - \cos(\alpha) + \frac{\lambda \cdot (1 - \cos(2\alpha))}{4} \right]$$

Rozdělení vztahu pro dráhu pístu 1. a 2. harmonickou složku $s_1()$; $s_2()$ o amplitudách S_1 a S_2

$$s_1(\alpha) := r_k \cdot (1 - \cos(\alpha))$$

$$S_1 := r_k$$

$$s_2(\alpha) := r_k \cdot \frac{\lambda \cdot (1 - \cos(2\alpha))}{4}$$

$$S_2 := r_k \cdot \frac{\lambda}{4}$$

Rychlost pístu

Při výpočtu rychlosti pístu je potřeba znát úhlové rychlosti klikového hřídele. Derivaci dráhy pístu a úpravou dostaneme:

$$\omega := 2 \cdot \pi \cdot n \quad \omega = 261.799 \frac{1}{s}$$

$$v(\alpha) := r_k \cdot \omega \cdot \left(\sin(\alpha) + \frac{\lambda \cdot \sin(2 \cdot \alpha)}{2} \right)$$

Vztah pro rychlost pístu 1. a 2. harmonické složky $v_1()$ a $v_2()$

$$v_1(\alpha) := r_k \cdot \omega \cdot \sin(\alpha) \quad V_1 := r_k \cdot \omega$$

$$v_2(\alpha) := r_k \cdot \omega \cdot \frac{\lambda \cdot \sin(2 \cdot \alpha)}{2} \quad V_2 := r_k \cdot \omega \cdot \frac{\lambda}{2}$$

Zrychlení pístu

Derivaci rychlosti pístu podle času dostaneme vztah pro zrychlení:

$$a(\alpha) := r_k \cdot \omega^2 \cdot (\cos(\alpha) + \lambda \cdot \cos(2\alpha))$$

Vztah pro zrychlení pístu 1. a 2. harmonické složky:

$$a_1(\alpha) := r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos(\alpha) \quad A_1 := r_k \cdot \omega^2$$

$$a_2(\alpha) := r_k \cdot \omega^2 \cdot \lambda \cdot \cos(2\alpha) \quad A_2 := \lambda \cdot r_k \cdot \omega^2$$

Amplitudy jednotlivých harmonických složek:

$$S_1 = 60 \text{ mm}$$

$$S_2 = 4.186 \text{ mm}$$

$$V_1 = 15.708 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$V_2 = 2.192 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$A_1 = 4112 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$A_2 = 1148 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

Tabulkový výpis výsledných hodnot:

	0
0	0
1	0.012
2	0.047
3	0.105
4	0.187
5	0.292
6	0.42
7	0.572
8	0.746
9	0.944
10	1.164
11	1.407
12	1.673
13	1.961
14	2.272
15	2.605
16	2.96
17	3.337
18	3.736
19	4.156
20	4.598
21	5.06
22	5.544
23	6.048
24	6.572
25	7.117
26	7.681
27	8.265
28	8.868
29	9.491
30	10.131
31	...

$\frac{s(\alpha_i)}{\text{mm}} =$

	0
0	0
1	$9.138 \cdot 10^{-3}$
2	0.037
3	0.082
4	0.146
5	0.228
6	0.329
7	0.447
8	0.584
9	0.739
10	0.912
11	1.102
12	1.311
13	1.538
14	1.782
15	2.044
16	2.324
17	2.622
18	2.937
19	3.269
20	3.618
21	3.985
22	4.369
23	4.77
24	5.187
25	5.622
26	6.072
27	6.54
28	7.023
29	7.523
30	8.038
31	...

$\frac{s_1(\alpha)}{\text{mm}} =$

	0
0	0
1	$2.55 \cdot 10^{-3}$
2	0.01
3	0.023
4	0.041
5	0.064
6	0.091
7	0.124
8	0.162
9	0.205
10	0.252
11	0.305
12	0.362
13	0.424
14	0.49
15	0.561
16	0.636
17	0.716
18	0.799
19	0.887
20	0.979
21	1.075
22	1.175
23	1.278
24	1.385
25	1.495
26	1.609
27	1.726
28	1.845
29	1.968
30	2.093
31	...

$\frac{s_2(\alpha_i)}{\text{mm}} =$

	0
0	0
1	0.351
2	0.701
3	1.051
4	1.401
5	1.75
6	2.098
7	2.445
8	2.79
9	3.135
10	3.477
11	3.818
12	4.157
13	4.494
14	4.829
15	5.161
16	5.491
17	5.818
18	6.142
19	6.463
20	6.781
21	7.096
22	7.407
23	7.714
24	8.018
25	8.317
26	8.613
27	8.904
28	9.192
29	9.474
30	9.752
31	10.025
32	10.294
33	10.557
34	10.816
35	11.069
36	...

$$\frac{v(\alpha_i)}{\text{m}\cdot\text{sec}^{-1}} =$$

	0
0	0
1	0.274
2	0.548
3	0.822
4	1.096
5	1.369
6	1.642
7	1.914
8	2.186
9	2.457
10	2.728
11	2.997
12	3.266
13	3.534
14	3.8
15	4.066
16	4.33
17	4.593
18	4.854
19	5.114
20	5.372
21	5.629
22	5.884
23	6.138
24	6.389
25	6.638
26	6.886
27	7.131
28	7.374
29	7.615
30	7.854
31	8.09
32	8.324
33	8.555
34	8.784
35	9.01
36	...

$$\frac{v_1(\alpha_i)}{\text{m}\cdot\text{sec}^{-1}} =$$

	0
0	0
1	0.076
2	0.153
3	0.229
4	0.305
5	0.381
6	0.456
7	0.53
8	0.604
9	0.677
10	0.75
11	0.821
12	0.891
13	0.961
14	1.029
15	1.096
16	1.161
17	1.226
18	1.288
19	1.349
20	1.409
21	1.467
22	1.523
23	1.577
24	1.629
25	1.679
26	1.727
27	1.773
28	1.817
29	1.859
30	1.898
31	1.935
32	1.97
33	2.002
34	2.032
35	2.06
36	...

$$\frac{v_2(\alpha_i)}{\text{m}\cdot\text{sec}^{-1}} =$$

$$\frac{a(\alpha_i)}{\text{m}\cdot\text{sec}^{-2}} =$$

	0
0	5259.964
1	5258.638
2	5254.663
3	5248.041
4	5238.778
5	5226.88
6	5212.357
7	5195.221
8	5175.485
9	5153.165
10	5128.278
11	5100.843
12	5070.882
13	5038.418
14	5003.477
15	4966.086
16	4926.274
17	4884.073
18	4839.514
19	4792.633
20	4743.465
21	4692.05
22	4638.426
23	4582.634
24	4524.718
25	4464.723
26	4402.693
27	4338.677
28	4272.722
29	4204.88
30	4135.201
31	4063.738
32	3990.545
33	3915.677
34	3839.19
35	3761.14
36	...

$$\frac{a_1(\alpha_i)}{\text{m}\cdot\text{sec}^{-2}} =$$

	0
0	4112.335
1	4111.709
2	4109.83
3	4106.699
4	4102.318
5	4096.686
6	4089.807
7	4081.682
8	4072.314
9	4061.705
10	4049.86
11	4036.78
12	4022.471
13	4006.936
14	3990.181
15	3972.211
16	3953.03
17	3932.646
18	3911.063
19	3888.289
20	3864.331
21	3839.196
22	3812.891
23	3785.424
24	3756.805
25	3727.041
26	3696.142
27	3664.117
28	3630.976
29	3596.729
30	3561.387
31	3524.959
32	3487.458
33	3448.894
34	3409.28
35	3368.628
36	...

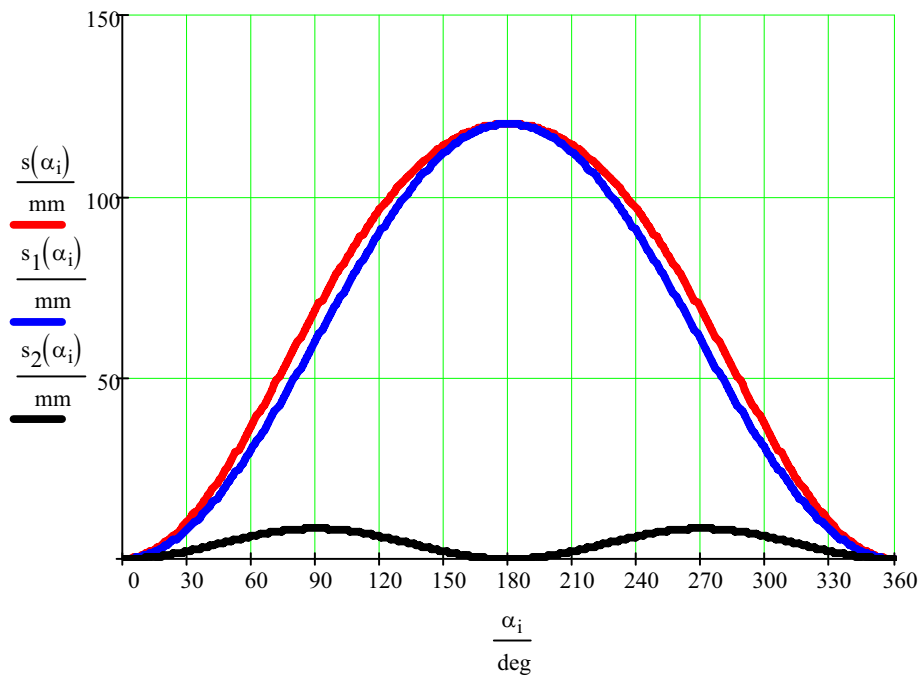
$$\frac{a_2(\alpha_i)}{\text{m}\cdot\text{sec}^{-2}} =$$

	0
0	1147.628
1	1146.929
2	1144.833
3	1141.342
4	1136.46
5	1130.193
6	1122.55
7	1113.539
8	1103.171
9	1091.459
10	1078.418
11	1064.063
12	1048.411
13	1031.482
14	1013.296
15	993.875
16	973.244
17	951.427
18	928.451
19	904.344
20	879.134
21	852.854
22	825.535
23	797.21
24	767.913
25	737.681
26	706.551
27	674.559
28	641.746
29	608.15
30	573.814
31	538.779
32	503.087
33	466.783
34	429.909
35	392.512
36	...

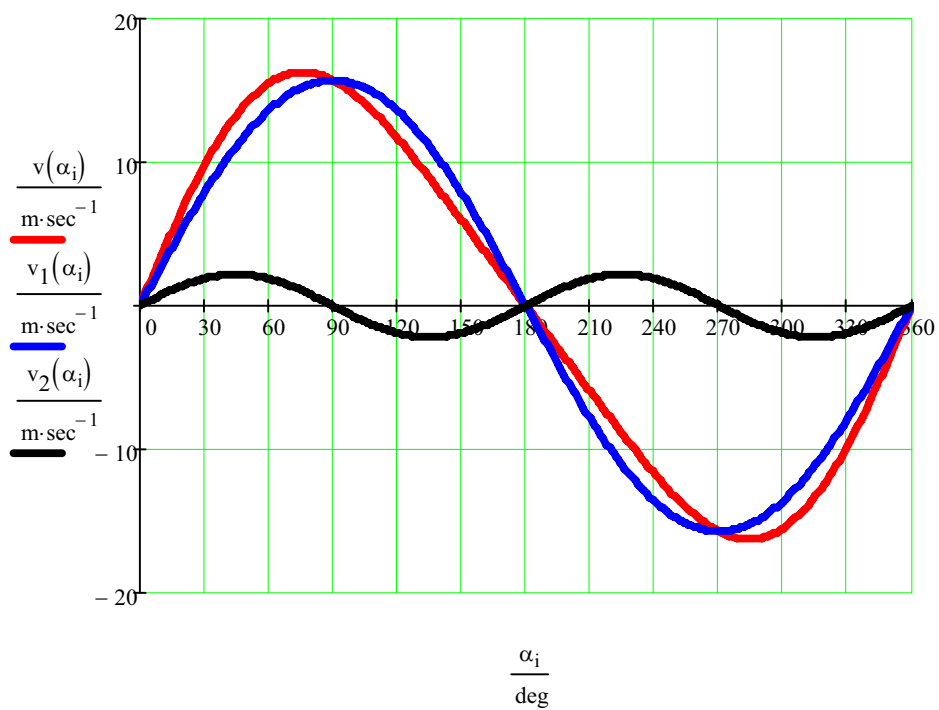

Grafické zobrazení průběhu veličin:

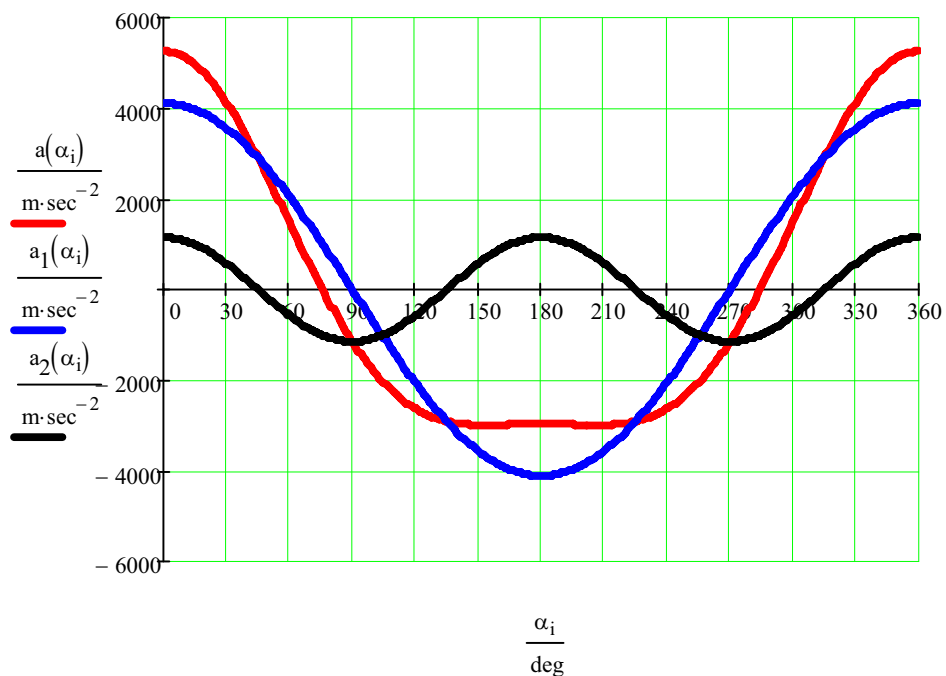
Dráha:

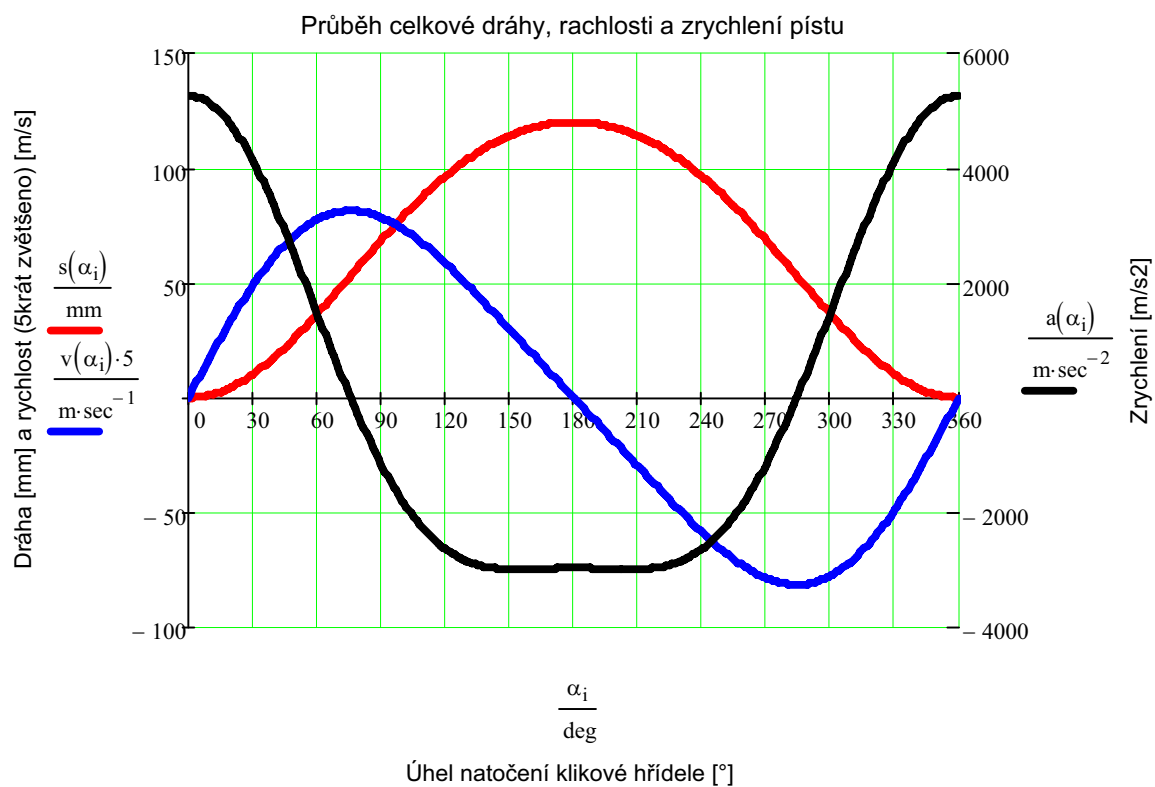
Rychlost:

Zrychlení:

Zobrazení veličin ve společném grafu:

3) Diagramy p-alfa a p-V

Zobrazení p- diagramu válcové jednotky:

tlak := READPRN("p-alfa2200.dat")·MPa

i := 0, 1.. 718

$\alpha_i := i \cdot \text{deg}$

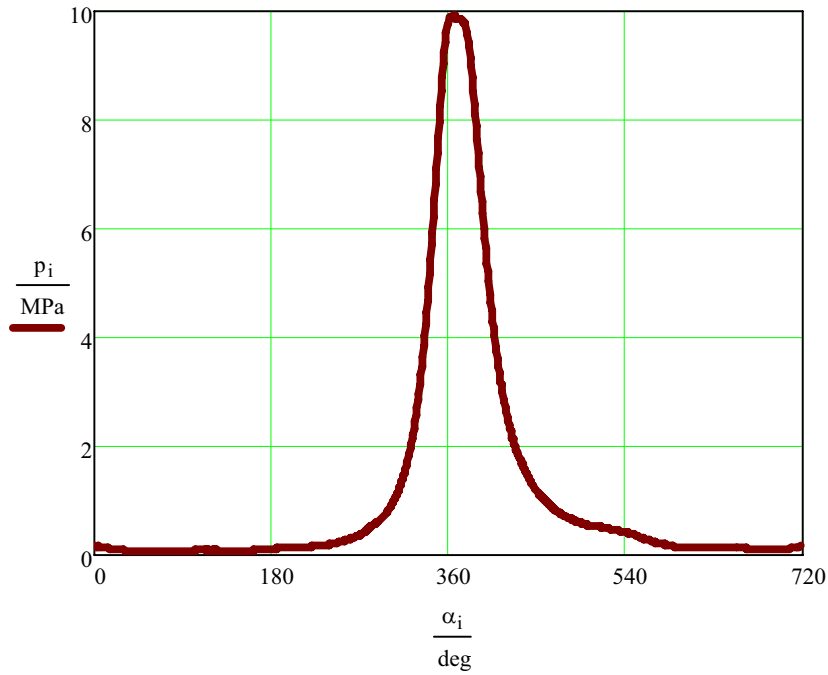
$p_{\text{atm}} := \text{tlak}_1$ $p_{\text{atm}} = 0.161 \cdot \text{MPa}$

$p_i := \text{tlak}_{i+1}$

	0	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.608 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.582 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.608 \cdot 10^5$	
	$1.486 \cdot 10^5$	
	$1.486 \cdot 10^5$	
	$1.486 \cdot 10^5$	
	$1.486 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
tlak =	$1.364 \cdot 10^5$	Pa
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.364 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	$1.242 \cdot 10^5$	
	...	

$p_i =$	
	$1.608 \cdot 10^5$ Pa
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.582 \cdot 10^5$
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.608 \cdot 10^5$
	$1.486 \cdot 10^5$
	$1.486 \cdot 10^5$
	$1.486 \cdot 10^5$
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.364 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	$1.242 \cdot 10^5$
	...

p-α diagram:

Zobrazení p - V diagramu válcové jednotky:

$$S := \pi \cdot \frac{D^2}{4}$$

$$V(\alpha) := r_k \cdot \left[1 - \cos(\alpha) + \frac{\lambda \cdot (1 - \cos(2\alpha))}{4} \right] \cdot \left(\pi \cdot \frac{D^2}{4} \right)$$

$$V_s := S \cdot 2 \cdot r_k$$

$$V_z = 1.039 \times 10^3 \cdot \text{cm}^3$$

$$V_k := \frac{V_z}{\varepsilon - 1}$$

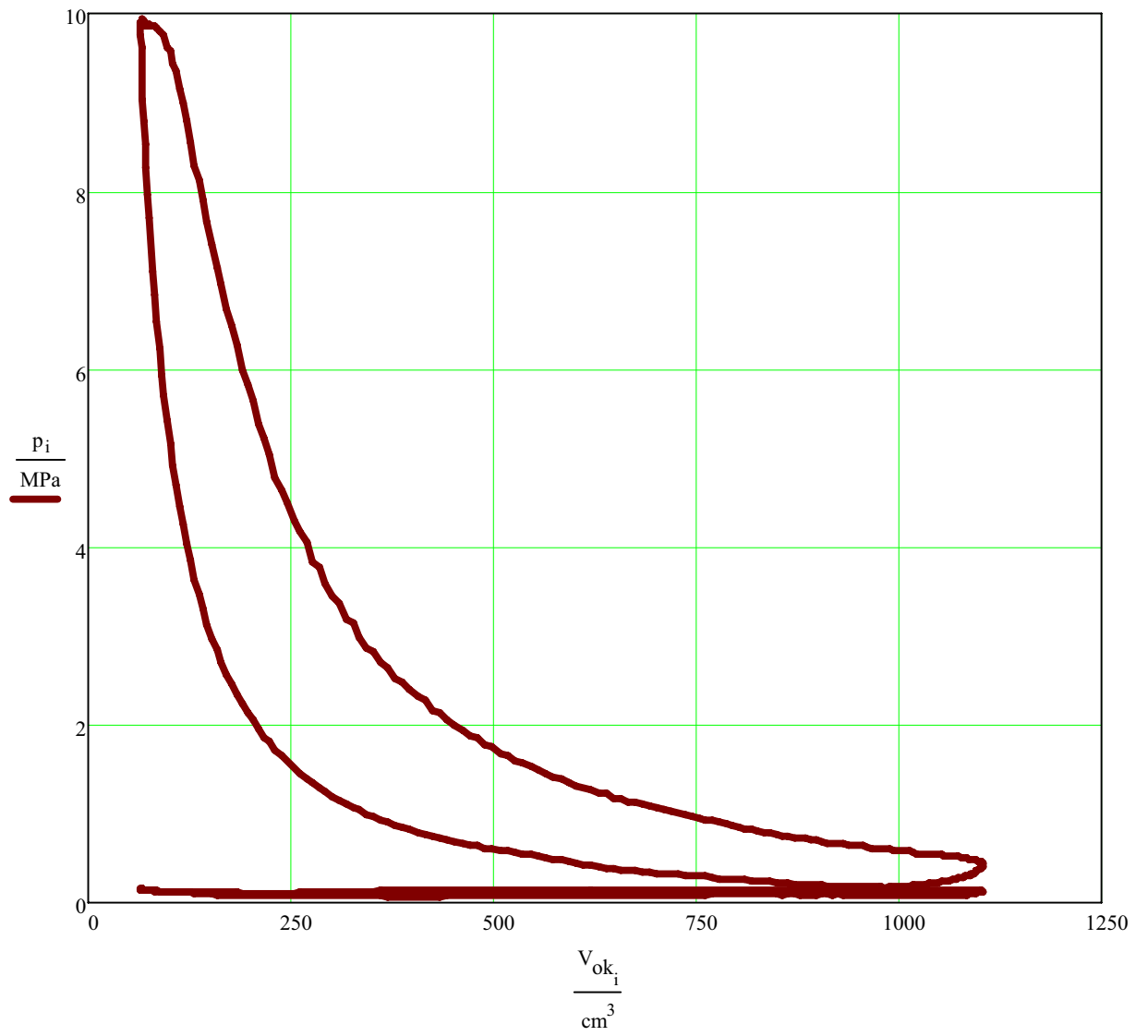
$$V_k = 64.943 \text{ cm}^3$$

$$V_{ok} := V(\alpha) + V_k$$

$$V(\alpha_i) = \quad \cdot \text{cm}^3$$

	0
0	0
1	0.101
2	0.405
3	0.911
4	1.618
5	2.528
6	3.638
7	4.949
8	6.46
9	8.17
10	10.079
11	12.185
12	14.487
13	16.984
14	19.675
15	...

p-V diagram:

4) Síly a momenty v klikovém mechanismu

Určení sil přenášených pístním čepem:

Síly ve směru osy válce

- působí zde síla od tlaku plynů (primární síla), síla sekundární a jejich součtem dostaneme sílu celkovou

$$F_{p_i} := (p_i - p_{atm}) \cdot S$$

$$S = 8.659 \times 10^{-3} \cdot m^2$$

$$p_{atm} = 1.608 \times 10^5 \text{ Pa}$$

výpočet sekundárních sil:

$$F_s := -(m_{pist} + m_l) \cdot a(\alpha)$$

setrvačná síla I. řádu:

$$F_{s1_i} := -(m_{pist} + m_l) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos(\alpha_i)$$

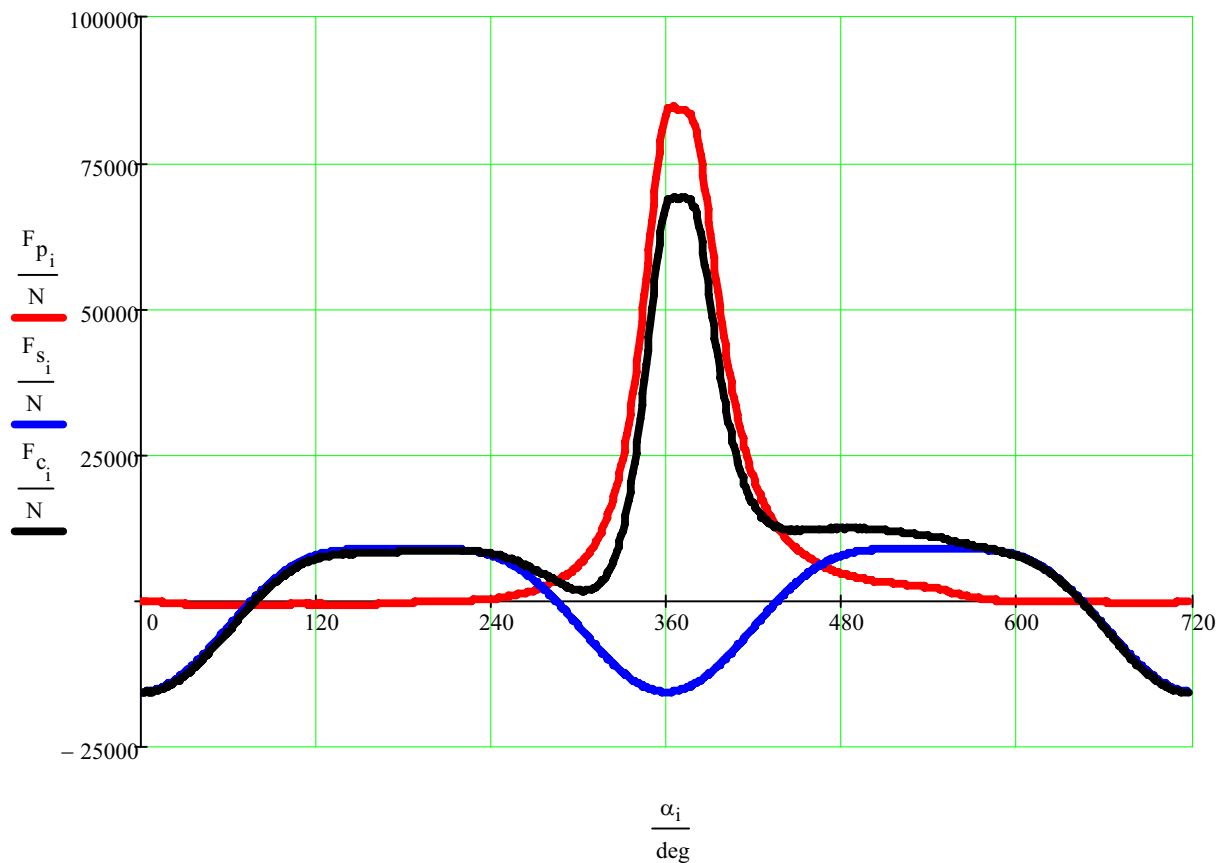
setrvačná síla II. řádu:

$$F_{s2_i} := -\lambda \cdot (m_{pist} + m_l) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos(2 - \alpha_i)$$

výpočet celkových sil:

$$F_{c_i} := F_{p_i} + F_{s_i}$$

zobrazení těchto sil:

Síly přenášené pístním čepem:

Celková síla na pístní čep:

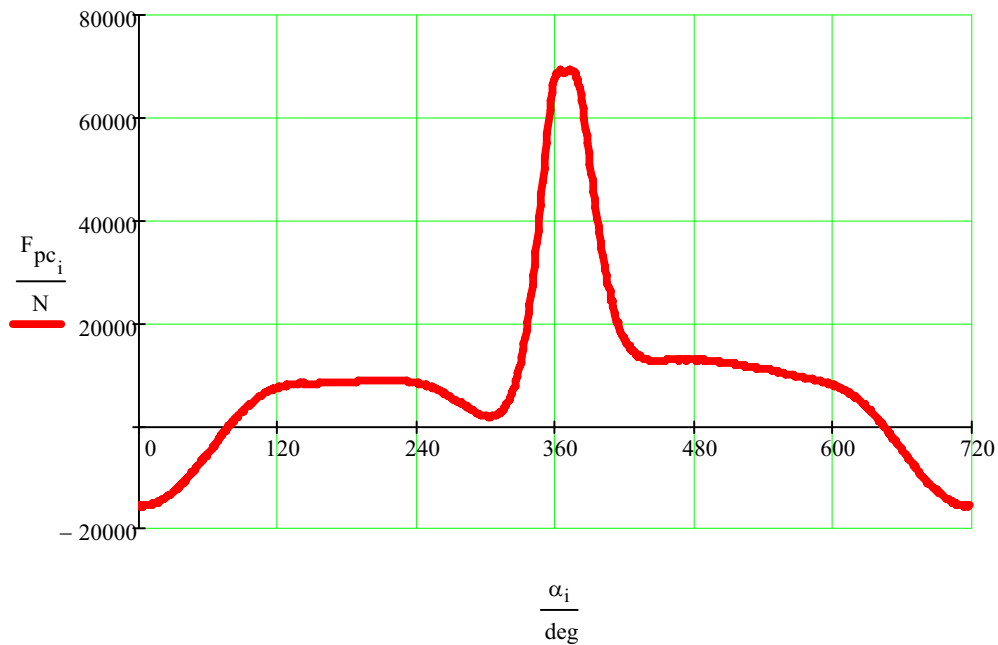
$$\beta_i := \arcsin(\lambda \cdot \sin(\alpha_i))$$

$$F_{cp_i} := F_{p_i} + F_{s_i}$$

Maximální síla ve směru ojnice:

$$F_{pc_i} := \frac{F_{cp_i}}{\cos(\beta_i)}$$

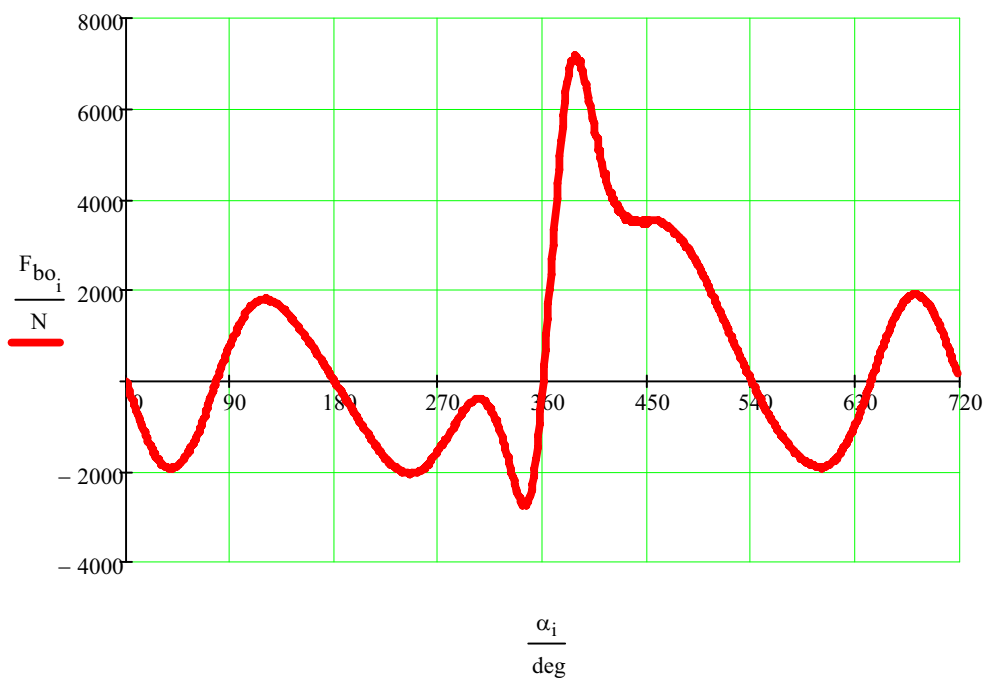
Síla přenášená na pístní čep ve směru ojnice:

Boční síly na píst:

$$F_{bo_i} := F_{cp_i} \cdot \tan(\beta_i)$$

Boční síly na píst:

Maximální a minimální hodnoty vypočtených sil:

primární síla:	$\max(F_p) = 84669.6\text{N}$	$\min(F_p) = -845.7\text{N}$
setrvačná síla na píst:	$\max(F_s) = 8852.2\text{N}$	$\min(F_s) = -15574.8\text{N}$
celková síla:	$\max(F_c) = 69192.8\text{N}$	$\min(F_c) = -15782.1\text{N}$
síla přenášená ojnicí:	$\max(F_{pc}) = 69246.6\text{N}$	$\min(F_{pc}) = -15782.3\text{N}$
boční síly:	$\max(F_{bo}) = 7184.2\text{N}$	$\min(F_{bo}) = -2742.3\text{N}$

Určení radiálních a tangenciálních sil a kroutícího momentu na jednom zalomení KH:

Síly a momenty na jednom zalomení klikového hřídele:

Radiální, tangenciální a celkové síly v ojnicím čepu:

Setrvačná síla: $F_{\text{spc}_i} := -(m_1 + m_{\text{pist}}) \cdot a(\alpha_i)$

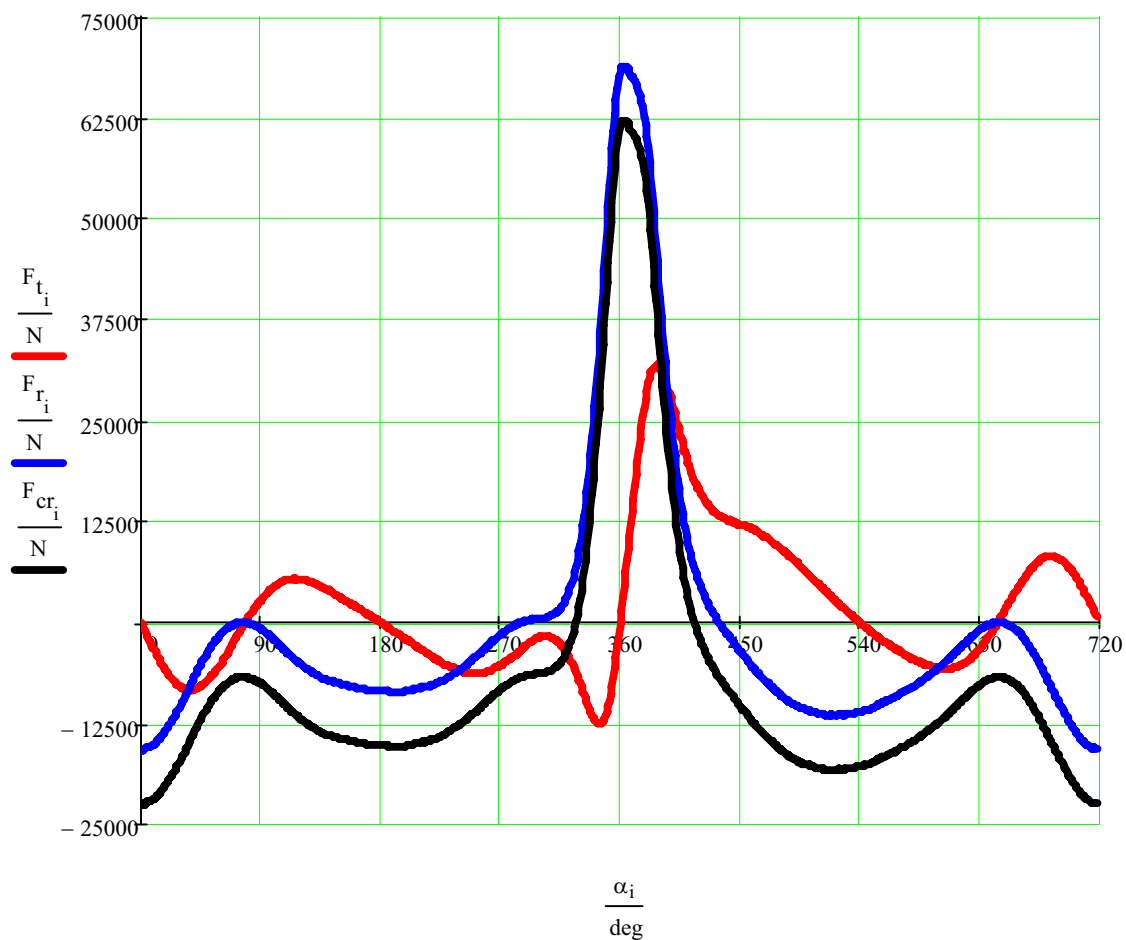
Celková síla přenášená ojnicí: $F_{o2_i} := \frac{F_{p_i} + F_{\text{spc}_i}}{\cos(\beta_i)}$

tangenciální síla: $F_{t_i} := F_{o2_i} \cdot \sin(\alpha_i + \beta_i)$

radiální síla: $F_{r_i} := F_{o2_i} \cdot \cos(\alpha_i + \beta_i)$

celková radiální síla: $F_{\text{cr}_i} := F_{r_i} - m_2 \cdot r_k \cdot \omega^2$

Radiální, tangenciální a celková síla v ojničím čepu:

maximální a minimální hodnoty:

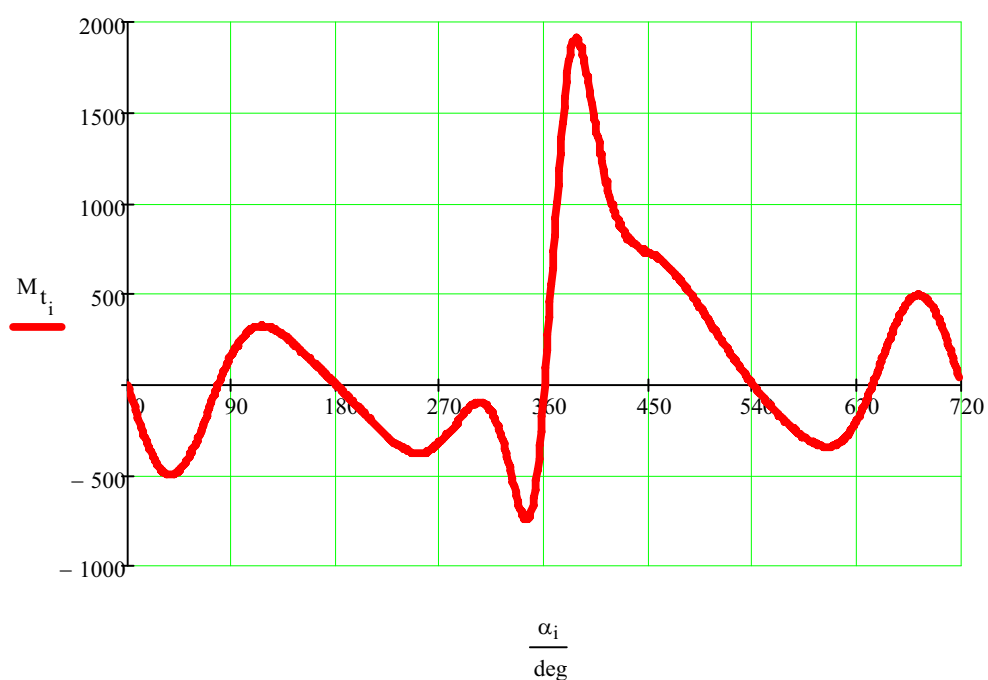
tangenciální síla:	$\max(F_t) = 31864.9\text{N}$	$\min(F_t) = -12437.8\text{N}$
radiální síla:	$\max(F_r) = 68782.8\text{N}$	$\min(F_r) = -15778.4\text{N}$
celková radiální síla:	$\max(F_{cr}) = 62018\text{N}$	$\min(F_{cr}) = -22543.2\text{N}$

Průběhy krouticího momentu na hlavních a ojnicích čepch:

Krouticí moment jednoho zalomení:

$$M_{t_i} := F_{t_i} \cdot r_k$$

Krouticí moment jednoho zalomení:

$$\min(M_t) = -746.268 \text{ N} \cdot \text{m}$$

$$\max(M_t) = 1911.891 \text{ N} \cdot \text{m}$$

Fázově posunuté krouticí momenty na jednotlivých zalomeních:

$$n_p := 720 \quad \alpha_c := 720 \text{ deg}$$

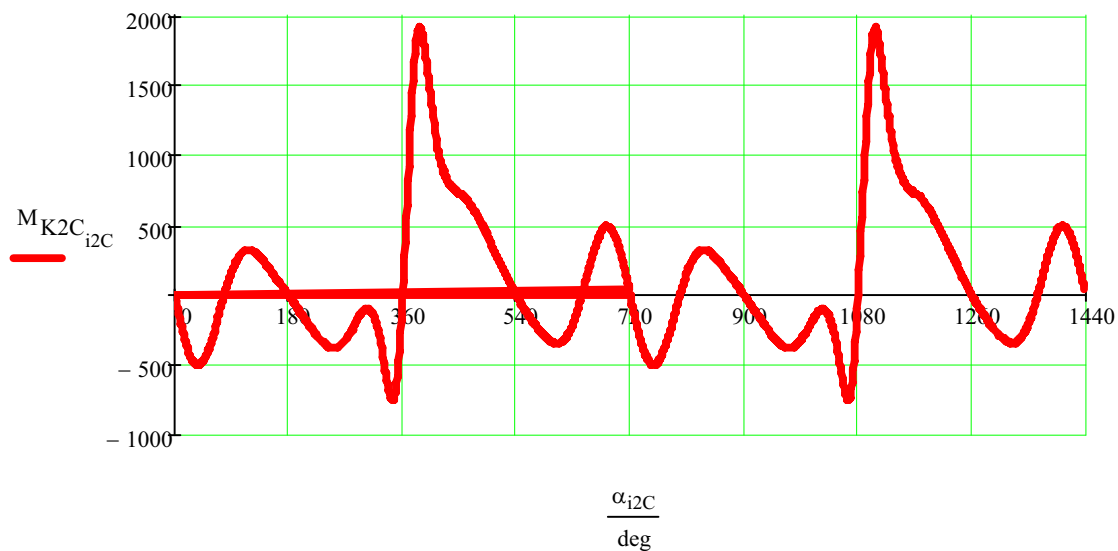
$$i2C := 0..2 \cdot n_p - 1$$

$$M_{K2C_i} := M_{t_i}$$

$$M_{K2C_{i+n_p}} := M_{t_i}$$

$$\alpha_{i+n_p} := \alpha_c + \alpha_i$$

Fázově posunuté kroučící momenty na jednotlivých zalomeních:

$$M_{KV_{i,1}} := M_{K2C_{i+720}}$$

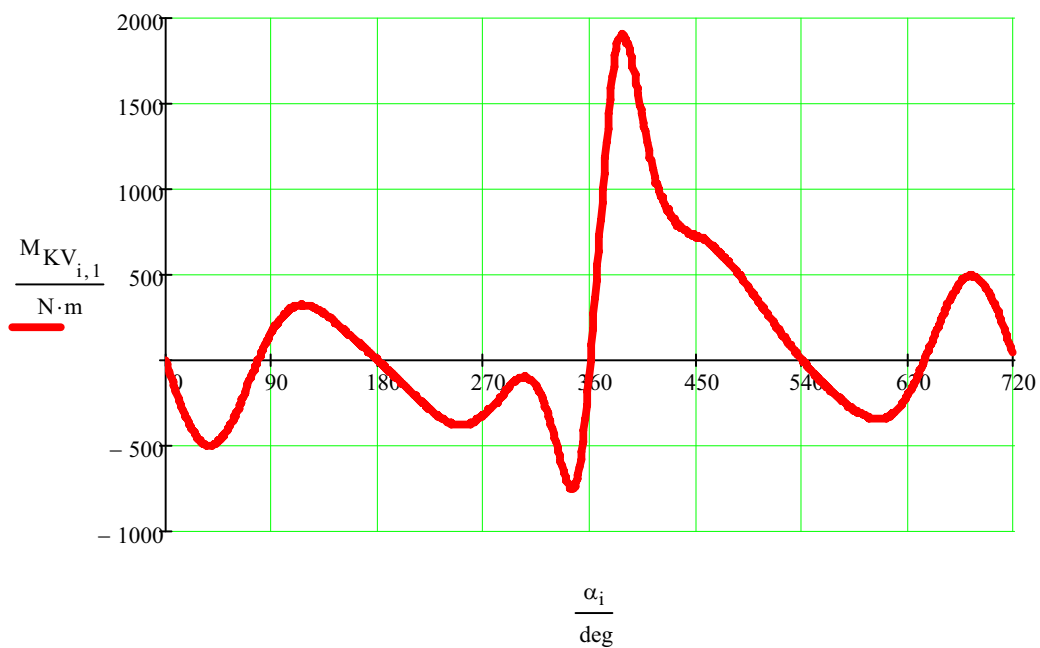
$$M_{KV_{i,2}} := M_{K2C_{i+576}}$$

$$M_{KV_{i,4}} := M_{K2C_{i+432}}$$

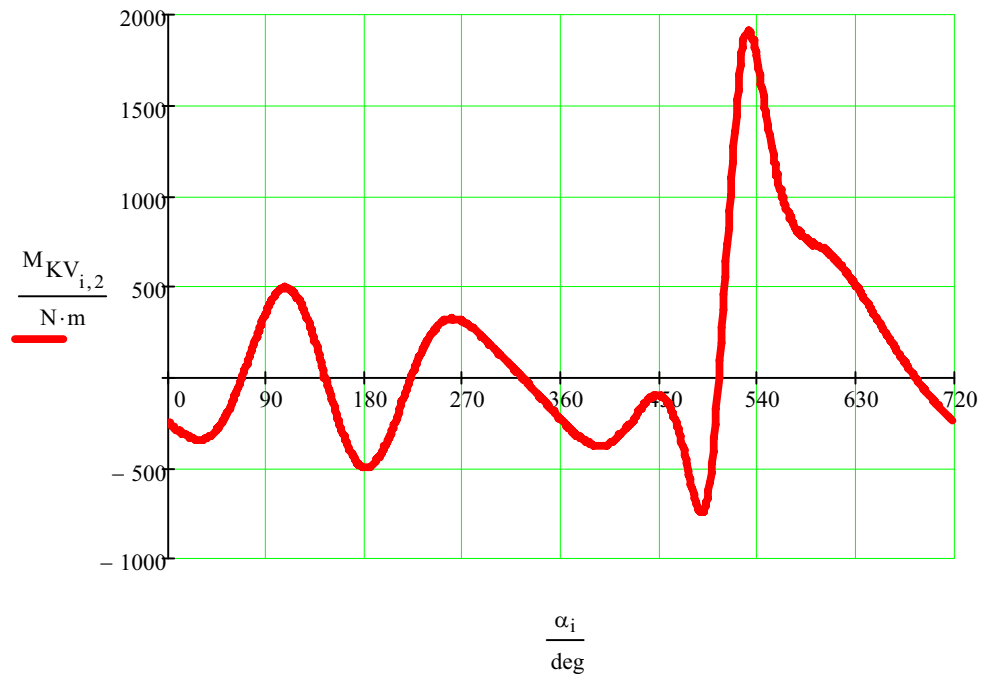
$$M_{KV_{i,5}} := M_{K2C_{i+288}}$$

$$M_{KV_{i,3}} := M_{K2C_{i+144}}$$

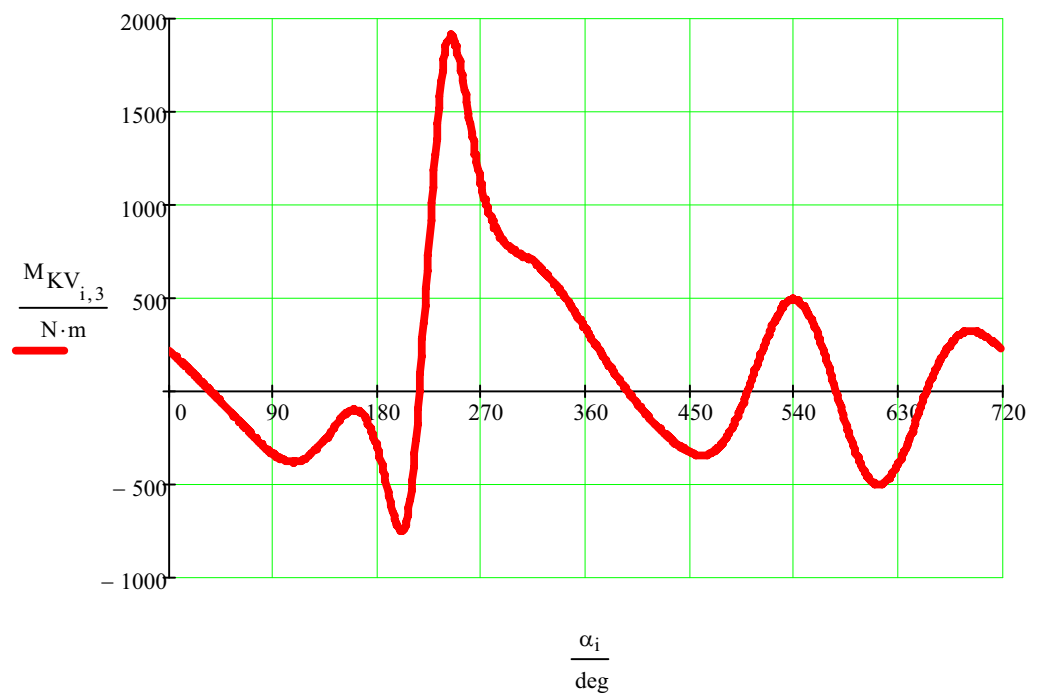
1. válec:

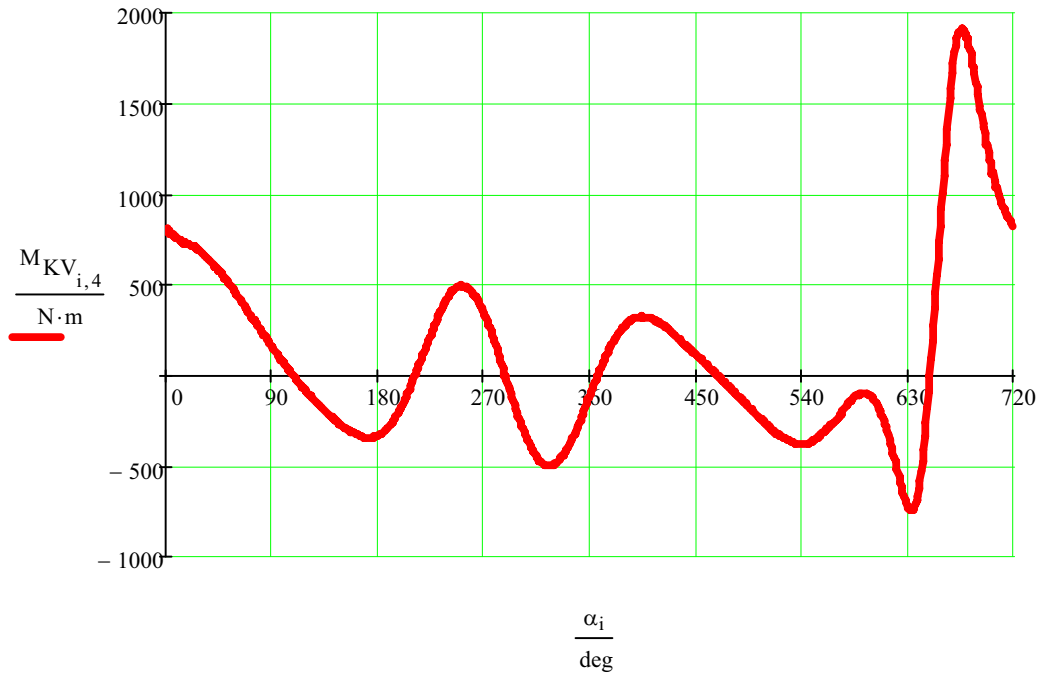
2. válec:

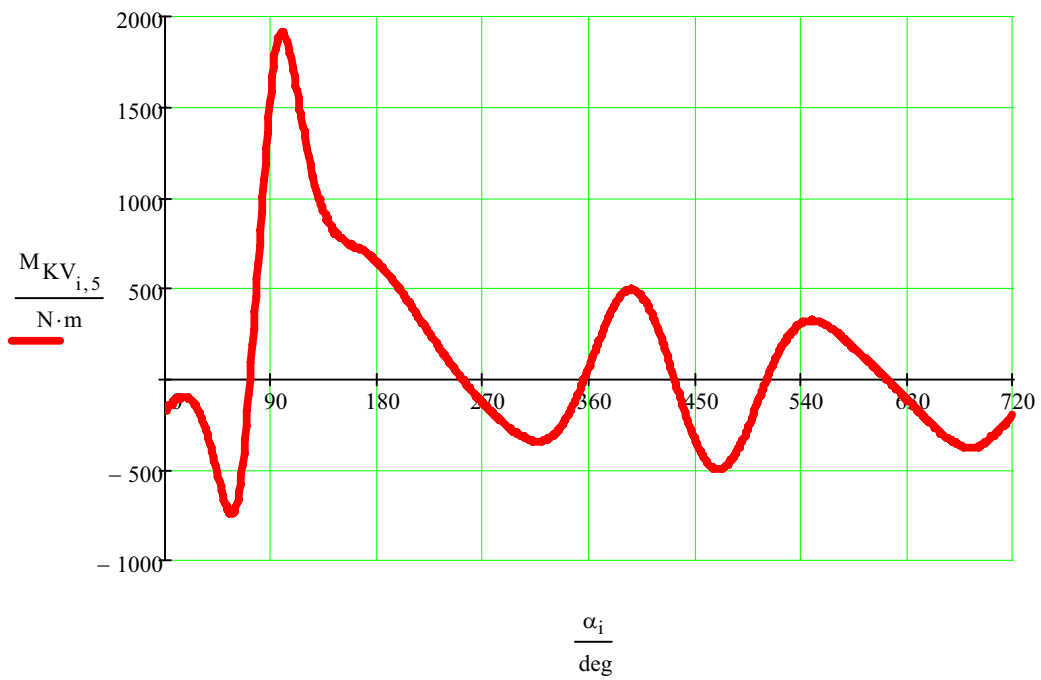
3. válec:

4.válec:

5.válec:

Průběh kroucího momentu na hlavních čepch:

$$M_{\text{kHC}1_i} := 0 \cdot \text{N} \cdot \text{m}$$

$$M_{\text{kHC}2_i} := M_{\text{KV}_{i,1}}$$

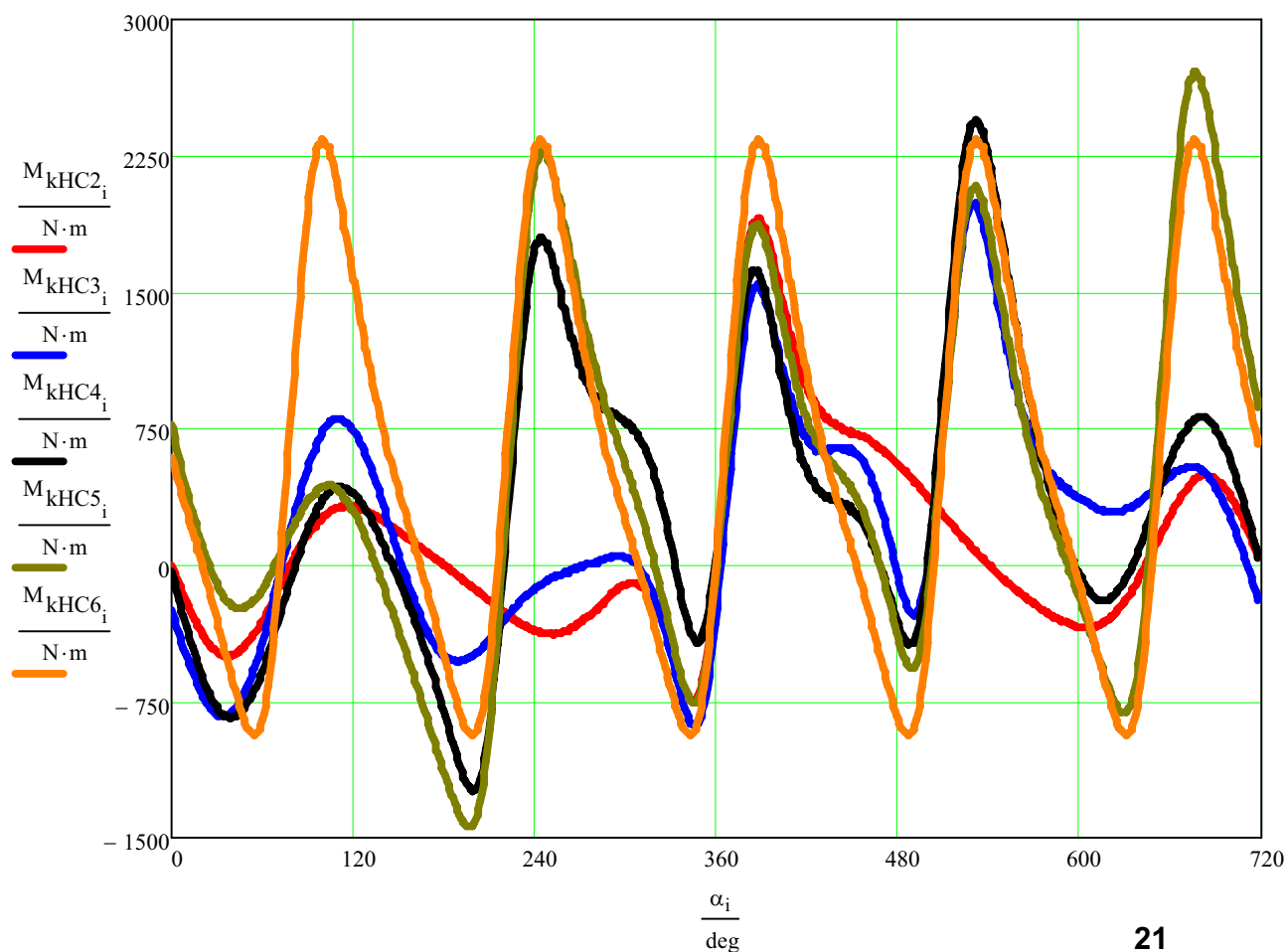
$$M_{\text{kHC}3_i} := M_{\text{KV}_{i,2}} + M_{\text{kHC}2_i}$$

$$M_{\text{kHC}4_i} := M_{\text{KV}_{i,3}} + M_{\text{kHC}3_i}$$

$$M_{\text{kHC}5_i} := M_{\text{KV}_{i,4}} + M_{\text{kHC}4_i}$$

$$M_{\text{kHC}6_i} := M_{\text{KV}_{i,5}} + M_{\text{kHC}5_i}$$

Průběhy kroucích momentů hlavních čepů:

Střední kroučící moment:

$$M_{\text{kstř}} := \text{mean}(M_{\text{kHC}i})$$

$$M_{\text{kstř}} = 584.8 \text{ N}\cdot\text{m}$$

Průběhy kroučícího momentu na ojnicích čepch:

$$M_{\text{kOC}1_i} := \frac{M_{\text{KV}_{i,1}}}{2}$$

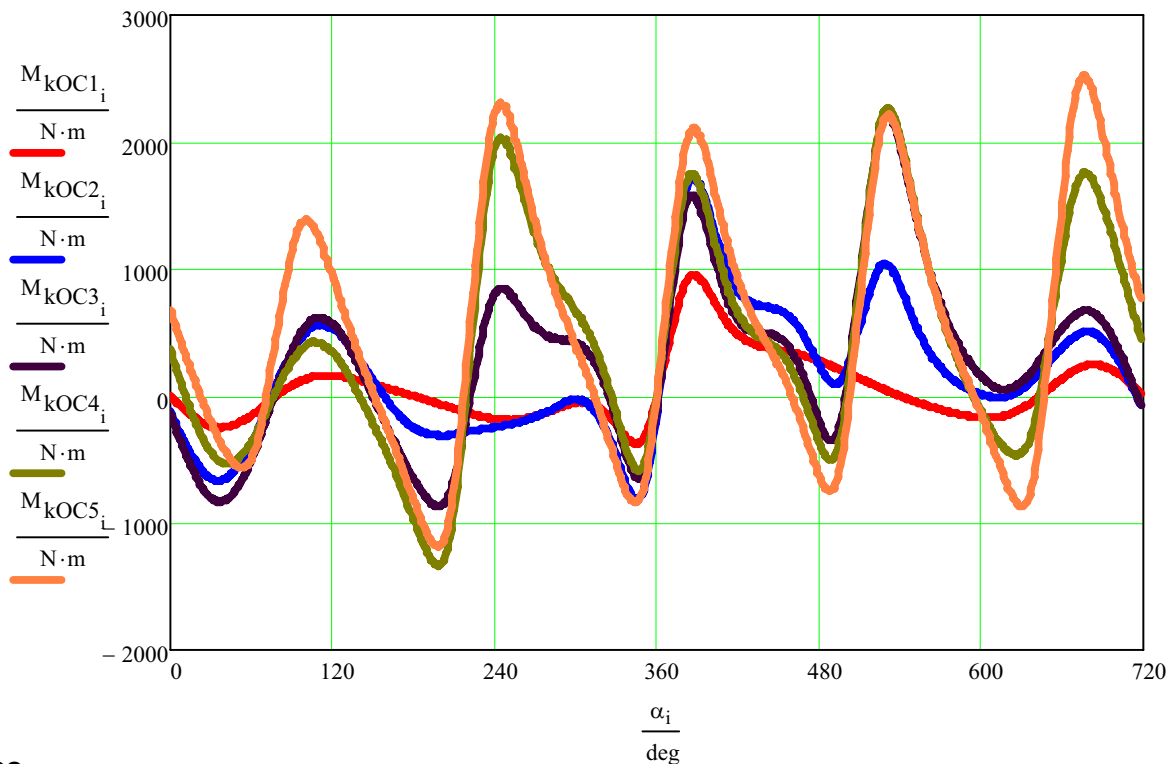
$$M_{\text{kOC}2_i} := M_{\text{kHC}2_i} + \frac{M_{\text{KV}_{i,2}}}{2}$$

$$M_{\text{kOC}3_i} := M_{\text{kHC}3_i} + \frac{M_{\text{KV}_{i,3}}}{2}$$

$$M_{\text{kOC}4_i} := M_{\text{kHC}4_i} + \frac{M_{\text{KV}_{i,4}}}{2}$$

$$M_{\text{kOC}5_i} := M_{\text{kHC}5_i} + \frac{M_{\text{KV}_{i,5}}}{2}$$

Průběhy kroučících momentů na ojnicích čepch:

Nejvíce zatížený hlavní čep

maximální hodnoty:

$$\begin{aligned}M_{\text{kHC1max}} &:= \max(M_{\text{kHC1}}) & M_{\text{kHC1max}} &= 0 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC2max}} &:= \max(M_{\text{kHC2}}) & M_{\text{kHC2max}} &= 1912 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC3max}} &:= \max(M_{\text{kHC3}}) & M_{\text{kHC3max}} &= 1987 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC4max}} &:= \max(M_{\text{kHC4}}) & M_{\text{kHC4max}} &= 2453 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC5max}} &:= \max(M_{\text{kHC5}}) & M_{\text{kHC5max}} &= 2715 \cdot \text{N} \cdot \text{m}\end{aligned}$$

minimální hodnoty:

$$\begin{aligned}M_{\text{kHC1min}} &:= \min(M_{\text{kHC1}}) & M_{\text{kHC1min}} &= 0 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC2min}} &:= \min(M_{\text{kHC2}}) & M_{\text{kHC2min}} &= -746 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC3min}} &:= \min(M_{\text{kHC3}}) & M_{\text{kHC3min}} &= -888 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC4min}} &:= \min(M_{\text{kHC4}}) & M_{\text{kHC4min}} &= -1246 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHC5min}} &:= \min(M_{\text{kHC5}}) & M_{\text{kHC5min}} &= -1437 \cdot \text{N} \cdot \text{m}\end{aligned}$$

největší zatížení:

$$\begin{aligned}M_{\text{kHCextr1}} &:= M_{\text{kHC1max}} - M_{\text{kHC1min}} & M_{\text{kHCextr1}} &= 0 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHCextr2}} &:= M_{\text{kHC2max}} - M_{\text{kHC2min}} & M_{\text{kHCextr2}} &= 2658 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHCextr3}} &:= M_{\text{kHC3max}} - M_{\text{kHC3min}} & M_{\text{kHCextr3}} &= 2876 \cdot \text{N} \cdot \text{m} \\M_{\text{kHCextr4}} &:= M_{\text{kHC4max}} - M_{\text{kHC4min}} & M_{\text{kHCextr4}} &= 3699 \cdot \text{N} \cdot \text{m}\end{aligned}$$

$$M_{kHCextr5} := M_{kHC5max} - M_{kHC5mi} \quad M_{kHCextr5} = 4151 \text{ N}\cdot\text{m}$$

Nejvíc zatížený je 5 hlavní čep, hodnota momentu je 4151 Nm

Nejvíc zatížený ojnicí čep:

maximální hodnoty:

$$M_{kOC1max} := \max(M_{kOC1}) \quad M_{kOC1max} = 956 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC2max} := \max(M_{kOC2}) \quad M_{kOC2max} = 1727 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC3max} := \max(M_{kOC3}) \quad M_{kOC3max} = 2220 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC4max} := \max(M_{kOC4}) \quad M_{kOC4max} = 2269 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC5max} := \max(M_{kOC5}) \quad M_{kOC5max} = 2530 \text{ N}\cdot\text{m}$$

minimální hodnoty:

$$M_{kOC1min} := \min(M_{kOC1}) \quad M_{kOC1min} = -373 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC2min} := \min(M_{kOC2}) \quad M_{kOC2min} = -817 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC3min} := \min(M_{kOC3}) \quad M_{kOC3min} = -873 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC4min} := \min(M_{kOC4}) \quad M_{kOC4min} = -1339 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOC5min} := \min(M_{kOC5}) \quad M_{kOC5min} = -1184 \text{ N}\cdot\text{m}$$

největší zatížení:

$$M_{kOCextr1} := M_{kOC1max} - M_{kOC1mi} \quad M_{kOCextr1} = 1329 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOCextr2} := M_{kOC2max} - M_{kOC2mi} \quad M_{kOCextr2} = 2544 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOCextr3} := M_{kOC3max} - M_{kOC3mi} \quad M_{kOCextr3} = 3094 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOCextr4} := M_{kOC4max} - M_{kOC4mi} \quad M_{kOCextr4} = 3607 \text{ N}\cdot\text{m}$$

$$M_{kOCextr5} := M_{kOC5max} - M_{kOC5mi} \quad M_{kOCextr5} = 3714 \text{ N}\cdot\text{m}$$

Nejvíc zatížený je ojnicí čep č.5, hodnota momentu je 3714 Nm

5) Vyvažování motoru

Hmotnost zalomení zjištěna z Pro Engineeru:

$$m_T := 3.065 \text{ kg}$$

Průběhy momentů setrvačných sil rotačních:

$$M_{r1}(\alpha) := (m_T + m_2) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot (\cos(\alpha)) \cdot 4 \cdot h$$

$$M_{r2}(\alpha) := (m_T + m_2) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 144 \text{ deg})) \cdot 3 \cdot h$$

$$M_{r3}(\alpha) := (m_T + m_2) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 576 \text{ deg})) \cdot 2 \cdot h$$

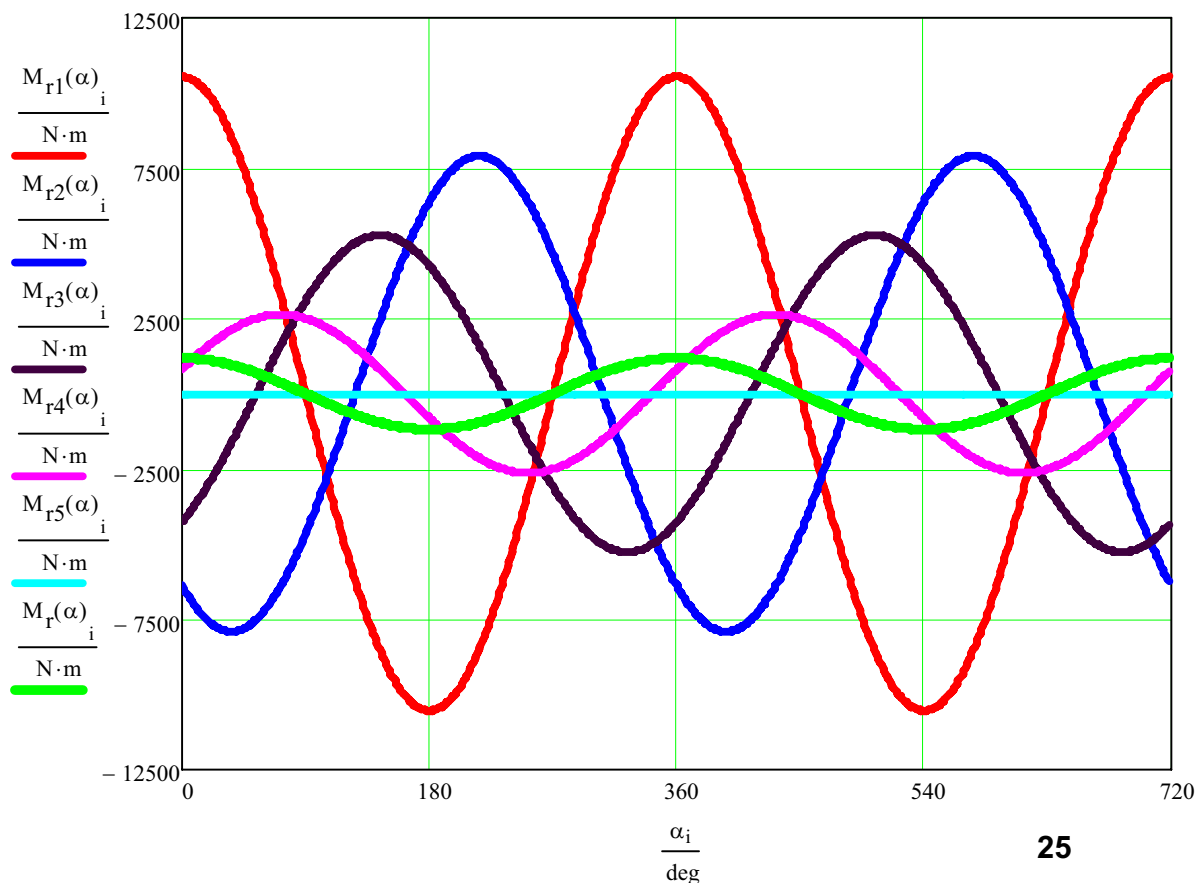
$$M_{r4}(\alpha) := (m_T + m_2) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 288 \text{ deg})) \cdot h$$

$$M_{r5}(\alpha) := (m_T + m_2) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 432 \text{ deg})) \cdot 0$$

Výslednice momentů setrvačných sil rotačních:

$$M_r(\alpha) := 0.449 (m_T + m_2) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot h \cdot \cos(\alpha)$$

$$\max(M_r(\alpha)) = 1183 \text{ N}\cdot\text{m}$$

Průběhy momentů setrvačných sil prvního řádu:

$$M_{I1}(\alpha) := (m_{\text{pist}} + m_I) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot (\cos(\alpha)) \cdot 4 \cdot h$$

$$M_{I2}(\alpha) := (m_{\text{pist}} + m_I) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 144 \text{ deg})) \cdot 3 \cdot h$$

$$M_{I3}(\alpha) := (m_{\text{pist}} + m_I) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 576 \text{ deg})) \cdot 2 \cdot h$$

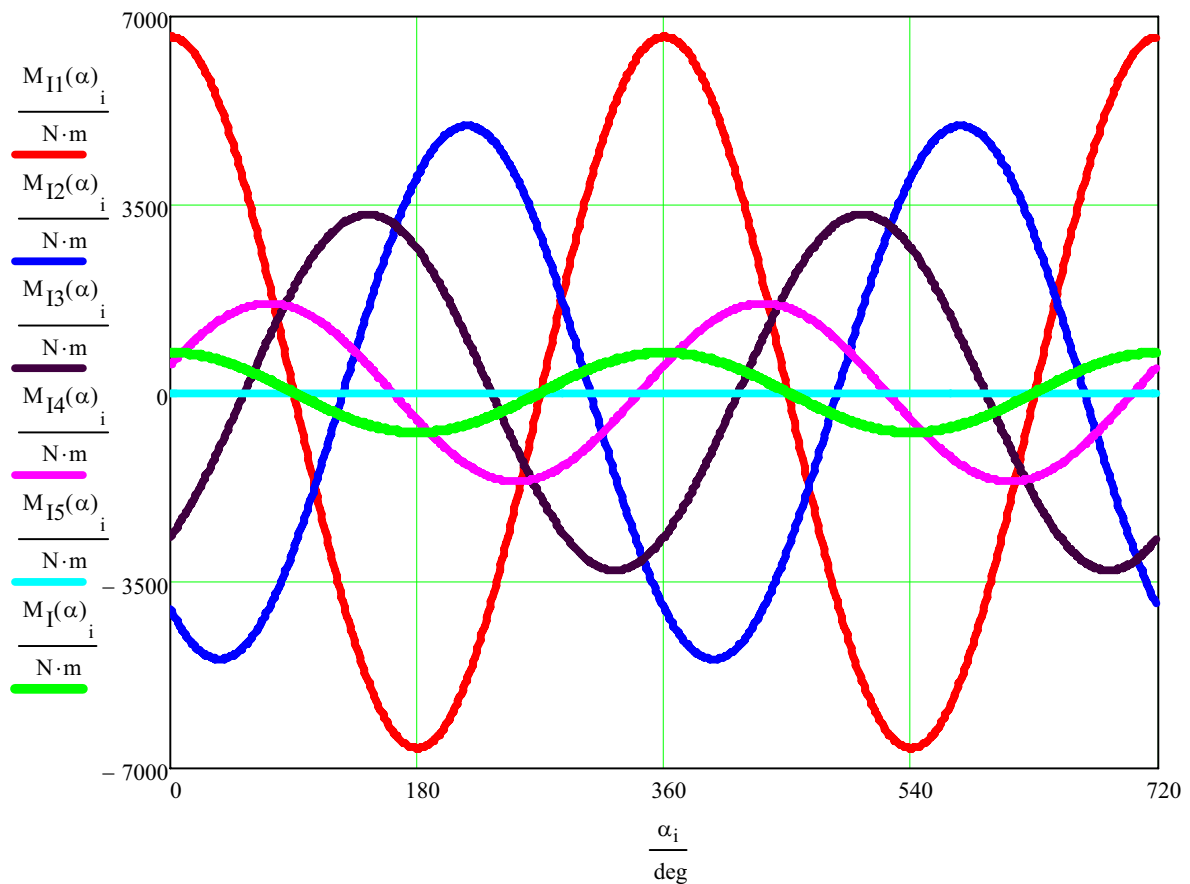
$$M_{I4}(\alpha) := (m_{\text{pist}} + m_I) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 288 \text{ deg})) \cdot h$$

$$M_{I5}(\alpha) := (m_{\text{pist}} + m_I) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos((\alpha + 432 \text{ deg})) \cdot 0$$

Výslednice momentů setrvačných sil prvního řádu:

$$M_I(\alpha) := 0.449 (m_{\text{pist}} + m_I) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot h \cdot \cos(\alpha)$$

$$\max(M_I(\alpha)) = 744 \text{ N}\cdot\text{m}$$

Průběhy momentů setrvačných sil druhého řádu:

$$M_{II1}(\alpha) := \lambda \cdot (m_{\text{pist}} + m_1) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot (\cos(2 \cdot \alpha)) \cdot 4 \cdot h$$

$$M_{II2}(\alpha) := \lambda \cdot (m_{\text{pist}} + m_1) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos[2 \cdot (\alpha + 144 \text{ deg})] \cdot 3 \cdot h$$

$$M_{II3}(\alpha) := \lambda \cdot (m_{\text{pist}} + m_1) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos[2 \cdot (\alpha + 576 \text{ deg})] \cdot 2 \cdot h$$

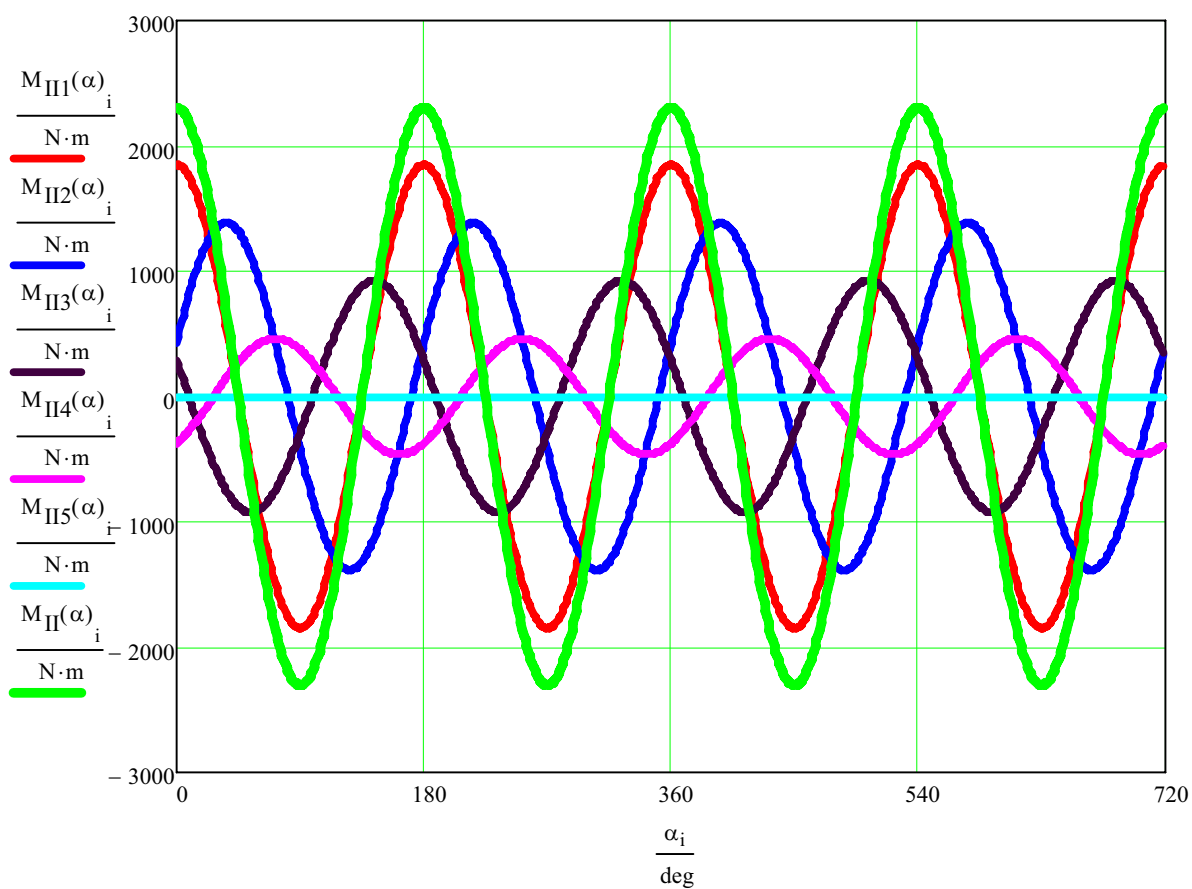
$$M_{II4}(\alpha) := \lambda \cdot (m_{\text{pist}} + m_1) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos[2 \cdot (\alpha + 288 \text{ deg})] \cdot h$$

$$M_{II5}(\alpha) := \lambda \cdot (m_{\text{pist}} + m_1) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot \cos[2 \cdot (\alpha + 432 \text{ deg})] \cdot 0$$

Výslednice momentů setrvačných sil druhého řádu:

$$M_{II}(\alpha) := 4.98 \lambda \cdot (m_{\text{pist}} + m_1) \cdot r_k \cdot \omega^2 \cdot h \cdot \cos(2 \cdot \alpha)$$

$$\max(M_{II}(\alpha)) = 2301 \text{ N} \cdot \text{m}$$

Vyvážení varianty 2:

Moment vývažku musí být stejně velký jako poloviční maximální moment setrvačných sil prvního řádu.

Vzdálenost vývažků:

$$b := 0.88 \text{ m}$$

poloměr vývažku řemenice:

$$r_{v\_rem} := 0.073r$$

poloměr vývažku setrvačníku:

$$r_{v\_set} := 0.15r$$

Hmotnost vývažku na řemenici:

$$m_{v\_rem} := \frac{0.449}{2 \cdot r_{v\_rem} \cdot b} \cdot (m_{pist} + m_1) \cdot r_k \cdot h \qquad m_{v\_rem} = 0.0843 \text{ kg}$$

Hmotnost vývažku na setrvačníku:

$$m_{v\_set} := \frac{0.449}{2 \cdot r_{v\_set} \cdot b} \cdot (m_{pist} + m_1) \cdot r_k \cdot h \qquad m_{v\_set} = 0.041 \text{ kg}$$

Hmotnost vývažků jsem zjistil z Pro Engineeru.

Vývažek na řemenici je ve formě pásoviny šířky 33mm, tloušťky 5mm a úhlu na řemenici 50 stupňů

Vývažek na setrvačníku je ve formě vyvrtaných 3 děr průměru 10mm a délkou 22mm, díry jsou od sebe pod úhlem 10 stupňů.

6) Torzní kmitání klikového hřídele

Náhradní torzní soustava:

Redukce hmot:

Redukce posuvných hmot:

$$I_{\text{pos}} := \left[(m_{\text{pist}} + m_1) \cdot \left(\frac{1}{2} + \frac{\lambda^2}{8} \right) \right] \cdot r_k^2 \quad I_{\text{pos}} = 0.00543 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

Redukce rotačních hmot:

$$I_{\text{rot}} := m_2 \cdot r_k^2 \quad I_{\text{rot}} = 0.00592 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

Momenty setrvačnosti zalomení získané z Pro Engineeru:

$$I_{\text{zal1}} := 0.0304 \text{kg} \cdot \text{m}^2$$

$$I_{\text{zal2}} := 0.0304 \text{kg} \cdot \text{m}^2$$

$$I_{\text{zal3}} := 0.0304 \text{kg} \cdot \text{m}^2$$

$$I_{\text{zal4}} := 0.0304 \text{kg} \cdot \text{m}^2$$

$$I_{\text{zal5}} := 0.0304 \text{kg} \cdot \text{m}^2$$

Momenty setrvačnosti náhradních kotoučů jednotlivých zalomení:

$$I_{\text{ZAL1}} := I_{\text{zal1}} + I_{\text{pos}} + I_{\text{rot}} \quad I_{\text{ZAL1}} = 0.04185 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

$$I_{\text{ZAL2}} := I_{\text{zal2}} + I_{\text{pos}} + I_{\text{rot}} \quad I_{\text{ZAL2}} = 0.04185 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

$$I_{\text{ZAL3}} := I_{\text{zal3}} + I_{\text{pos}} + I_{\text{rot}} \quad I_{\text{ZAL3}} = 0.04185 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

$$I_{\text{ZAL4}} := I_{\text{zal4}} + I_{\text{pos}} + I_{\text{rot}} \quad I_{\text{ZAL4}} = 0.04185 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

$$I_{\text{ZAL5}} := I_{\text{zal5}} + I_{\text{pos}} + I_{\text{rot}} \quad I_{\text{ZAL5}} = 0.04185 \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

Redukce hmot na straně řemenice:

Moment setrvačnosti řemenice získané z Pro Engineeru:

$$I_{\text{rem}} := 0.01742 \text{ kg} \cdot \text{m}^2 \qquad I_{\text{rem\_V2}} := 0.0179 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

Moment setrvačnosti klikového hřídele pod řemenicí získané z Pro Engineeru:

$$I_{\text{remKH}} := 0.000783 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

Moment setrvačnosti náhradního kotouče místo řemenice:

$$I_{\text{REM}} := I_{\text{rem}} + I_{\text{remKH}} \qquad I_{\text{REM}} = 0.0182 \text{ m}^2 \cdot \text{kg}$$
$$I_{\text{REM\_V2}} := I_{\text{rem\_V2}} + I_{\text{remKH}} \qquad I_{\text{REM\_V2}} = 0.01869 \text{ m}^2 \cdot \text{kg}$$

Redukce hmot na straně setrvačníku:

Moment setrvačnosti setrvačníku získané z Pro Engineeru:

$$I_{\text{set}} := 0.5249 \text{ kg} \cdot \text{m}^2 \qquad I_{\text{set\_V2}} := 0.5239 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

Moment setrvačnosti klikového hřídele pod setrvačником získané z Pro Engineeru:

$$I_{\text{setKH}} := 0.00418 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

Moment setrvačnosti náhradního kotouče místo setrvačníku:

$$I_{\text{SET}} := I_{\text{set}} + I_{\text{setKH}} \qquad I_{\text{SET}} = 0.52909 \text{ m}^2 \cdot \text{kg}$$
$$I_{\text{SET\_V2}} := I_{\text{set\_V2}} + I_{\text{setKH}} \qquad I_{\text{SET\_V2}} = 0.52808 \text{ m}^2 \cdot \text{kg}$$

Redukce délek:

Redukovaná délka zalomení klikového hřídele podle metody Ker-Wilson:

Průměr hlavního čepu:

$$D_{\text{hc}} := 80 \text{ mm}$$

Průměr ojnicního čepu:

$$D_{\text{oc}} := 66 \text{ mm}$$

Šířka hlavního čepu:

$$b_{hc} := 45\text{mm}$$

Šířka ojnicního čepu:

$$b_{oc} := 41\text{mm}$$

Šířka zalomení klikového hřídele:

$$h := 90\text{mm}$$

Tloušťka ramene zalomení klikového hřídele:

$$b_{zal} := 25\text{mm}$$

Redukovaný průměr:

$$D_{red} := D_{hc}$$

$$D_{red} = 0.08\text{m}$$

Redukovaná délka zalomení:

$$l_{red\_zal} := D_{red}^4 \cdot \left[\frac{b_{hc} + 0.4D_{hc}}{D_{hc}^4} + \frac{b_{oc} + 0.4D_{oc}}{D_{oc}^4} + \frac{r_k - 0.2(D_{oc} + D_{hc})}{b_{zal} \cdot h^3} \right]$$

$$l_{red\_zal} = 0.292\text{m}$$

Redukovaná délka klikového hřídele na straně setrvačnicku:

Zbývající délka ojnicního čepu:

$$l_{1set} := 25\text{mm}$$

Délka náboje uchycení setrvačnicku:

$$l_{2set} := 35\text{mm}$$

Průměr náboje uchycení setrvačnicku:

$$D_{set} := 110\text{mm}$$

$$l_{red\_set} := (l_{1set} + 0.65D_{hc}) \cdot \frac{D_{red}^4}{D_{hc}^4} + (l_{2set} - 0.65D_{hc}) \cdot \frac{D_{red}^4}{D_{set}^4}$$

$$l_{red\_set} = 0.072\text{m}$$

Redukovaná délka klikového hřídele na straně řemenice:

Zbývající délka ojnicního čepu:

$$l_{2rem} := 18\text{mm}$$

Délka náboje uchycení řemenice:

$$l_{1rem} := 65\text{mm}$$

Průměr náboje uchycení řemenice:

$$D_{rem} := 40\text{mm}$$

$$l_{red\_rem} := (l_{1rem} + 0.1 \cdot D_{rem}) \cdot \frac{D_{red}^4}{D_{rem}^4} + (l_{2rem} - 0.1 \cdot D_{rem}) \cdot \frac{D_{red}^4}{D_{hc}^4}$$

$$l_{red\_rem} = 1.118\text{m}$$

Vlastní torzní kmitání:

Výpočet tuhostí:

Modul pružnosti klikového hřídele ve smyku:

$$G_{ocel} := 8100\text{MPa}$$

Polární moment setrvačnosti náhradního hřídele:

$$I_P := \frac{\pi \cdot D_{red}^4}{32} \quad I_P = 4.02 \times 10^{-6} \text{m}^4$$

Torzní tuhost za řemenicí:

$$C_0 := \frac{G_{ocel} \cdot I_P}{l_{red\_rem}} \quad C_0 = 291342 \frac{\text{N} \cdot \text{m}}{\text{rad}}$$

$$C_1 := \frac{G_{ocel} \cdot I_P}{l_{red\_zal}} \quad C_1 = 1116568 \frac{\text{N} \cdot \text{m}}{\text{rad}}$$

$$C_2 := \frac{G_{ocel} \cdot I_P}{l_{red\_zal}} \quad C_2 = 1116568 \frac{\text{N} \cdot \text{m}}{\text{rad}}$$

$$C_3 := \frac{G_{ocel} \cdot I_P}{l_{red\_zal}} \quad C_3 = 1116568 \frac{\text{N} \cdot \text{m}}{\text{rad}}$$

$$C_4 := \frac{G_{ocel} \cdot I_P}{I_{red\_zal}}$$

$$C_4 = 1116568 \frac{N \cdot m}{rad}$$

$$C_5 := \frac{G_{ocel} \cdot I_P}{I_{red\_set}}$$

$$C_5 = 4508612 \frac{N \cdot m}{rad}$$

Výpočet vlastní frekvence soustavy první varianty:

$$I := \begin{pmatrix} I_{REM} \\ I_{ZAL1} \\ I_{ZAL2} \\ I_{ZAL3} \\ I_{ZAL4} \\ I_{ZAL5} \\ I_{SET} \end{pmatrix} \quad I = \begin{pmatrix} 0.018 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.529 \end{pmatrix} m^2 \cdot kg$$

Matice hmotnosti:

$$M := \begin{pmatrix} I_{REM} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & I_{ZAL1} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & I_{ZAL2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & I_{ZAL3} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & I_{ZAL4} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & I_{ZAL5} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & I_{SET} \end{pmatrix}$$

$$M = \begin{pmatrix} 0.018 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.042 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.042 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0.042 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0.042 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.042 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.529 \end{pmatrix} m^2 \cdot kg$$

Matice tuhosti:

$$C_{\text{mat}} := \begin{pmatrix} C_0 & -C_0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -C_0 & C_0 + C_1 & -C_1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -C_1 & C_1 + C_2 & -C_2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -C_2 & C_2 + C_3 & -C_3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -C_3 & C_3 + C_4 & -C_4 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -C_4 & C_4 + C_5 & -C_5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -C_5 & C_5 \end{pmatrix}$$

$$C_{\text{mat}} = \begin{pmatrix} 291342 & -291342 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -291342 & 1407910 & -1116568 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1116568 & 2233137 & -1116568 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1116568 & 2233137 & -1116568 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1116568 & 2233137 & -1116568 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1116568 & 5625180 & -4508612 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -4508612 & 4508612 \end{pmatrix} \cdot \frac{\text{N}\cdot\text{m}}{\text{rad}}$$

Čtvercová matice:

$$A_{\text{mat}} := M^{-1} \cdot C_{\text{mat}}$$

Vlastní čísla:

$$\lambda_{\text{vc}} := \text{eigenvals}(A_{\text{mat}})$$

Úhlová frekvence vlastního kmitání:

$$\underline{\underline{\Omega}} := \sqrt{\lambda_{\text{vc}}}$$

$$\Omega = \begin{pmatrix} 12210 \\ 9639 \\ 7846 \\ 5521 \\ 3945 \\ 1758 \\ 0i \end{pmatrix} \cdot \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$$

Výpočet amplitud x:

$$x := \text{eigenvecs}(A_{\text{mat}})$$

$$x = \begin{pmatrix} 0.001 & 0.06 & 0.175 & 0.569 & 0.884 & 0.65 & 0.378 \\ -0.006 & -0.286 & -0.498 & -0.514 & 0.024 & 0.525 & 0.378 \\ 0.026 & 0.621 & 0.476 & -0.209 & -0.214 & 0.431 & 0.378 \\ -0.088 & -0.634 & 0.352 & 0.335 & -0.328 & 0.288 & 0.378 \\ 0.29 & 0.318 & -0.584 & 0.497 & -0.25 & 0.111 & 0.378 \\ -0.951 & 0.162 & -0.173 & 0.091 & -0.027 & -0.079 & 0.378 \\ 0.058 & -0.016 & 0.028 & -0.035 & 0.032 & -0.123 & 0.378 \end{pmatrix}$$

První vlastní frekvence:

$$i := 0..6$$

Poměrné amplitudy:

$$a1_i := \frac{x_{1,5}}{x_{0,5}}$$

$$a1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0.80696 \\ 0.66316 \\ 0.44257 \\ 0.17073 \\ -0.12087 \\ -0.18962 \end{pmatrix}$$

Vlastní úhlová frekvence:

$$\Omega_5 = 1758 \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$$

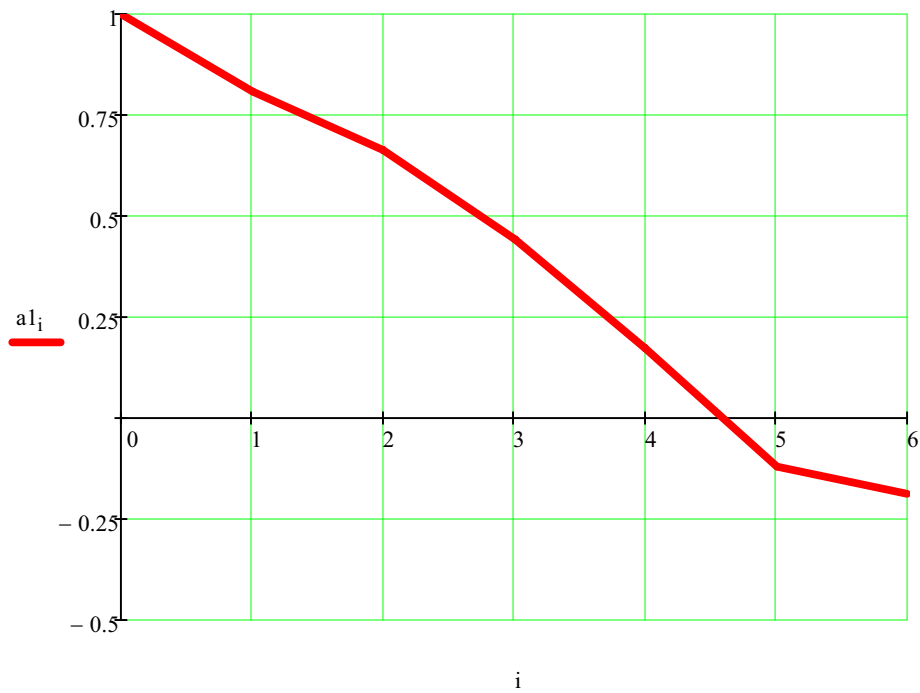
Vlastní frekvence:

$$N_1 := \frac{\Omega_5}{2 \cdot \pi}$$

$$N_1 = 279.7 \text{ Hz}$$

$$N_1 = 16785 \text{ min}^{-1}$$

Vlastní tvar:

Druhá vlastní frekvence:

$$i := 0..6$$

Poměrné amplitudy:

$$a2_i := \frac{x_{i,4}}{x_{0,4}}$$

$$a2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0.02764 \\ -0.2422 \\ -0.37077 \\ -0.2831 \\ -0.03031 \\ 0.03668 \end{pmatrix}$$

Vlastní úhlová frekvence:

$$\Omega_4 = 3945 \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$$

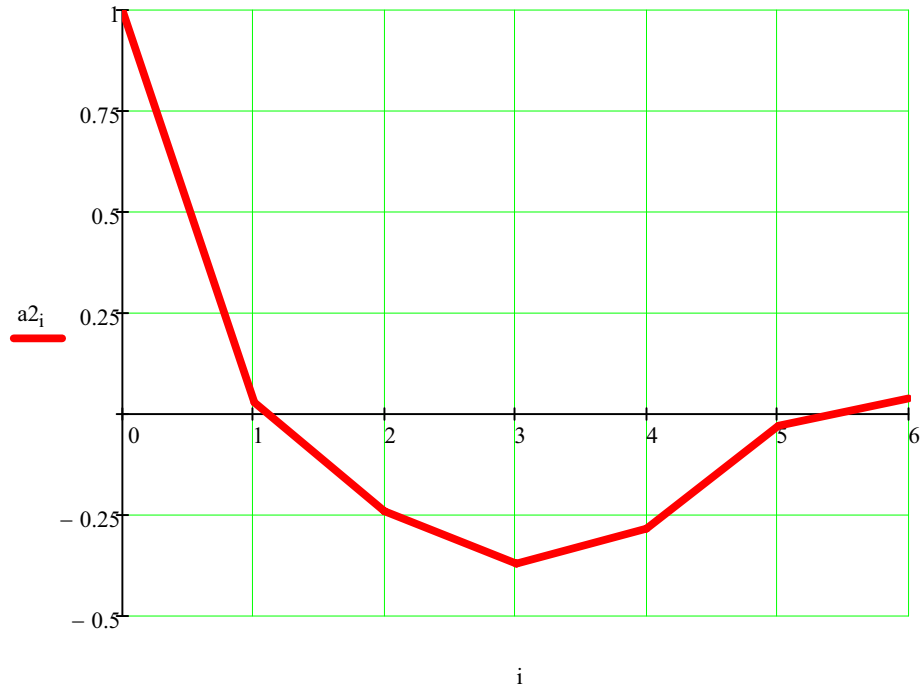
Vlastní frekvence:

$$N_2 := \frac{\Omega_4}{2 \cdot \pi}$$

$$N_2 = 627.9 \text{ Hz}$$

$$N_2 = 37672 \text{ min}^{-1}$$

Vlastní tvar:

Výpočet vlastní frekvence soustavy druhé varianty:

$$I := \begin{pmatrix} I_{REM\_V2} \\ I_{ZAL1} \\ I_{ZAL2} \\ I_{ZAL3} \\ I_{ZAL4} \\ I_{ZAL5} \\ I_{SET\_V2} \end{pmatrix} \quad I = \begin{pmatrix} 0.019 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.042 \\ 0.528 \end{pmatrix} \text{ m}^2 \cdot \text{kg}$$

Matrice hmotnosti:

$$M_{V2} := \begin{pmatrix} I_{REM\_V2} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & I_{ZAL1} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & I_{ZAL2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & I_{ZAL3} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & I_{ZAL4} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & I_{ZAL5} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & I_{SET\_V2} \end{pmatrix}$$

$$M_{V2} = \begin{pmatrix} 0.019 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.042 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.042 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0.042 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0.042 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.042 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.528 \end{pmatrix} \text{m}^2 \cdot \text{kg}$$

Matrice tuhosti:

$$C_{mat} := \begin{pmatrix} C_0 & -C_0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -C_0 & C_0 + C_1 & -C_1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -C_1 & C_1 + C_2 & -C_2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -C_2 & C_2 + C_3 & -C_3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -C_3 & C_3 + C_4 & -C_4 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -C_4 & C_4 + C_5 & -C_5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -C_5 & C_5 \end{pmatrix}$$

$$C_{mat} = \begin{pmatrix} 291342 & -291342 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -291342 & 1407910 & -1116568 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1116568 & 2233137 & -1116568 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1116568 & 2233137 & -1116568 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1116568 & 2233137 & -1116568 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1116568 & 5625180 & -4508612 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -4508612 & 4508612 \end{pmatrix} \cdot \frac{\text{N} \cdot \text{m}}{\text{rad}}$$

Čtvercová matice:

$$A_{\text{mat\_V2}} := M_{\text{V2}}^{-1} \cdot C_{\text{mat}}$$

Vlastní čísla:

$$\lambda_{\text{vc\_V2}} := \text{eigenvals}(A_{\text{mat\_V2}})$$

Úhlová frekvence vlastního kmitání:

$$\Omega_{\text{V2}} := \sqrt{\lambda_{\text{vc\_V2}}}$$

$$\Omega_{\text{V2}} = \begin{pmatrix} 12211 \\ 9639 \\ 7845 \\ 5509 \\ 3914 \\ 1753 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$$

Výpočet amplitud x:

$$x_{\text{V2}} := \text{eigenvecs}(A_{\text{mat\_V2}})$$

$$x_{\text{V2}} = \begin{pmatrix} 0.001 & 0.058 & 0.169 & 0.551 & 0.883 & 0.652 & 0.378 \\ -0.006 & -0.286 & -0.498 & -0.522 & 0.015 & 0.524 & 0.378 \\ 0.026 & 0.621 & 0.477 & -0.208 & -0.22 & 0.43 & 0.378 \\ -0.088 & -0.634 & 0.352 & 0.342 & -0.329 & 0.286 & 0.378 \\ 0.29 & 0.318 & -0.585 & 0.504 & -0.249 & 0.11 & 0.378 \\ -0.951 & 0.162 & -0.173 & 0.092 & -0.026 & -0.079 & 0.378 \\ 0.058 & -0.016 & 0.028 & -0.036 & 0.033 & -0.124 & 0.378 \end{pmatrix}$$

První vlastní frekvence:

$$j := 0..6$$

Poměrné amplitudy:

$$b1_j := \frac{x_{j,5}}{x_{0,5}}$$

$$b1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0.80696 \\ 0.66316 \\ 0.44257 \\ 0.17073 \\ -0.12087 \\ -0.18962 \end{pmatrix}$$

Vlastní úhlová frekvence:

$$\Omega_{V2_5} = 1753 \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$$

Vlastní frekvence:

$$N_{1\_V2} := \frac{\Omega_{V2_5}}{2 \cdot \pi}$$

$$N_{1\_V2} = 279.1 \text{ Hz}$$

$$N_{1\_V2} = 16744 \text{ min}^{-1}$$

Vlastní tvar:

Druhá vlastní frekvence:

$$j := 0..6$$

Poměrné amplitudy:

$$b2_j := \frac{x_{j,4}}{x_{0,4}}$$

$$b_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0.02764 \\ -0.2422 \\ -0.37077 \\ -0.2831 \\ -0.03031 \\ 0.03668 \end{pmatrix}$$

Vlastní úhlová frekvence:

$$\Omega_{V2_4} = 3914 \frac{\text{rad}}{\text{sec}}$$

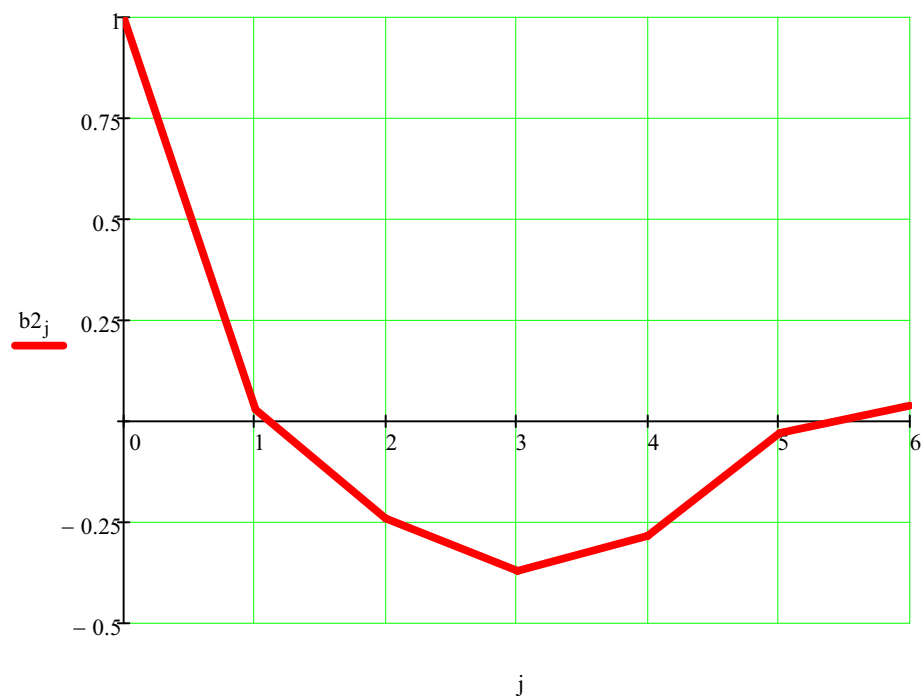
Vlastní frekvence:

$$N_{2\_V2} := \frac{\Omega_{V2_4}}{2 \cdot \pi}$$

$$N_{2\_V2} = 622.9 \text{ Hz}$$

$$N_{2\_V2} = 37375 \text{ min}^{-1}$$

Vlastní tvar:

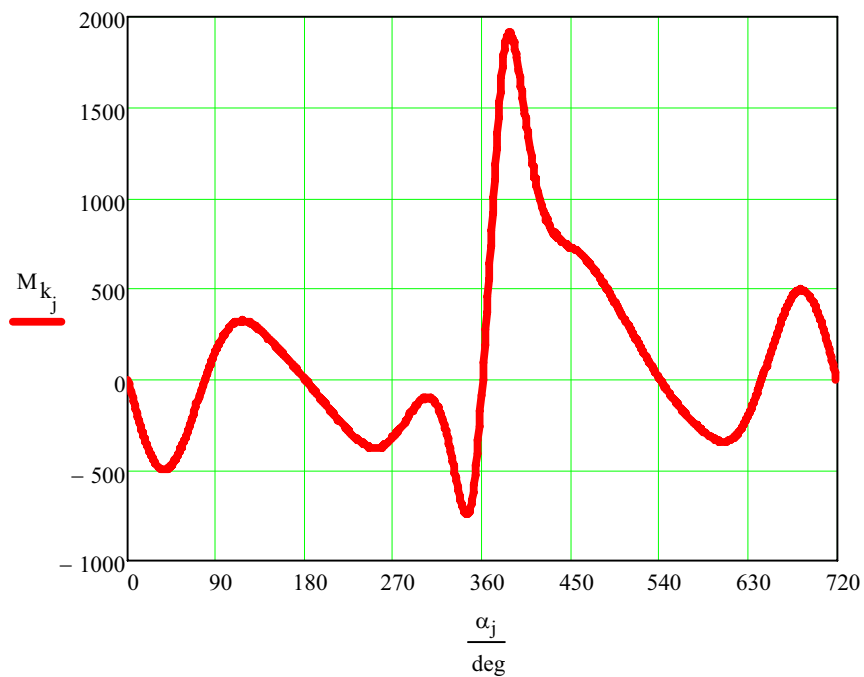
Vynucené torzní kmitání soustavy:

Budící momenty a jejich harmonická analýza:

Načtení krouticího momentu: moment := READPRN("Mk.dat")   Nm := J

Počet vzorků: $n_{\text{max}} := 720$ $M_k := \text{moment Nm}$

$j := 0..n_p - 1$ krok := 1·deg $j_{\text{max}} := 720 \cdot \frac{\text{deg}}{\text{krok}}$ $\alpha_j := j \cdot \text{krok}$

Furierova analýza krouticího momentu v komplexním oboru:

$i := 0..5$ $k := 0, 1..20$ $\kappa := 0, 0.5..10$

$$h_k := \frac{2}{n_p} \cdot \sum_{j=0}^{n_p-1} \left[M_{k_j} \cdot e^{i \left(k \cdot 2 \cdot \pi \cdot \frac{j}{n_p} \right)} \right]$$

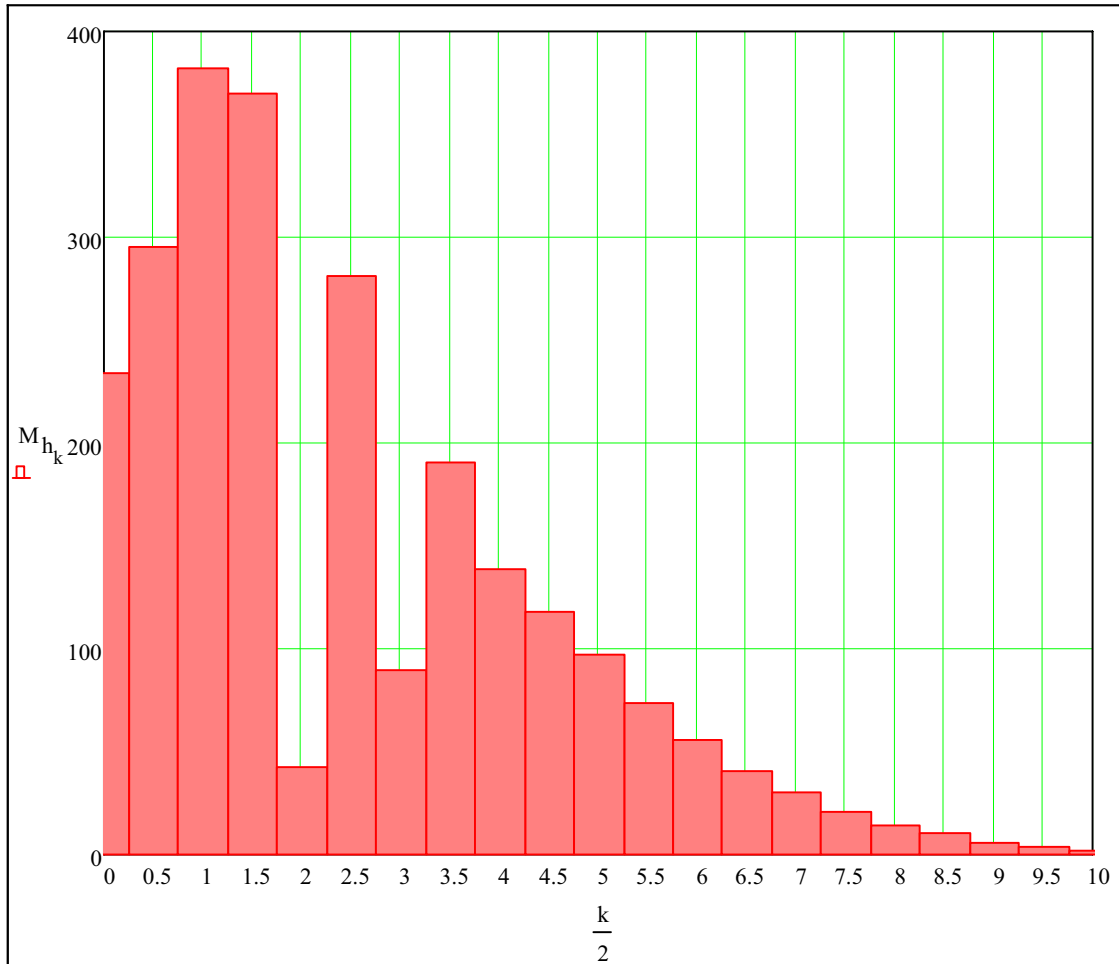
Reálná složka: $a_{h_k} := \text{Re}(h_k)$

Imaginární složka: $b_{h_k} := \text{Im}(h_k)$

Absolutní hodnota: $M_{h_k} := |h_k|$

$\kappa =$	$\frac{k}{2} =$	$\frac{\text{Re}(h_k)}{Nm} =$	$\frac{\text{Im}(h_k)}{Nm} =$	$\frac{ h_k }{Nm} =$
0	0	233.94	0	233.94
0.5	0.5	-212.808	-204.077	294.847
1	1	123.835	361.053	381.699
1.5	1.5	-32.142	-367.939	369.34
2	2	-13.065	-40.209	42.278
2.5	2.5	40.454	-278.096	281.023
3	3	-51.691	73.654	89.982
3.5	3.5	61.989	-180.131	190.499
4	4	-61.755	124.018	138.543
4.5	4.5	55.396	-104.636	118.395
5	5	-51.675	82.656	97.479
5.5	5.5	43.96	-58.527	73.197
6	6	-36.312	42.283	55.735
6.5	6.5	28.66	-28.683	40.548
7	7	-22.524	20.202	30.257
7.5	7.5	16.587	-12.502	20.771
8	8	-12	8.062	14.457
8.5	8.5	9.233	-4.616	10.322
9	9	-5.429	2.577	6.009
9.5	9.5	3.789	-0.869	3.888
10	10	-1.435	0.242	1.456

Amplitudo-frekvenční charakteristika točivého momentu:

Kritické otáčky:

$$\kappa := 0.5, 1.. 10$$

Kritické otáčky první vlastní frekvence:

$$n_{kr}(\kappa) := \frac{N_1}{\kappa}$$

$$n_{kr\_V2}(\kappa) := \frac{N_{1\_V2}}{\kappa}$$

Kritické otáčky druhé vlastní frekvence:

$$n_{kr2}(\kappa) := \frac{N_2}{\kappa}$$

$$n_{kr2\_V2}(\kappa) := \frac{N_{2\_V2}}{\kappa}$$

$\kappa =$	$\frac{n_{kr}(\kappa)}{\min^{-1}} =$	$\frac{n_{kr2}(\kappa)}{\min^{-1}} =$	$\frac{n_{kr\_V2}(\kappa)}{\min^{-1}} =$	$\frac{n_{kr2\_V2}(\kappa)}{\min^{-1}} =$
0.5	33570	75343	33488	74749
1	16785	37672	16744	37375
1.5	11190	25114	11163	24916
2	8392	18836	8372	18687
2.5	6714	15069	6698	14950
3	5595	12557	5581	12458
3.5	4796	10763	4784	10678
4	4196	9418	4186	9344
4.5	3730	8371	3721	8305
5	3357	7534	3349	7475
5.5	3052	6849	3044	6795
6	2797	6279	2791	6229
6.5	2582	5796	2576	5750
7	2398	5382	2392	5339
7.5	2238	5023	2233	4983
8	2098	4709	2093	4672
8.5	1975	4432	1970	4397
9	1865	4186	1860	4153
9.5	1767	3965	1763	3934
10	1678	3767	1674	3737

Relativní vydatnost rezonančních kmitů:

Úhel mezi rozestupy zážehu:

$$\delta := \frac{720}{i_v}$$

$$\delta = 144$$

$$i := 1..5$$

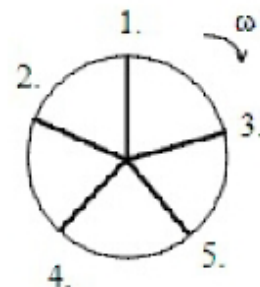
První vlastní frekvence:

k=0,5; 3; 5,5; 8

Harmonická složka:

$$\kappa := 0.5$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 72$$

$$\underline{\underline{\sigma}} :=$$

0
72
288
144
216

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{1,0.5} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{1,0.5} = 0.735$$

k=1; 3,5; 6; 8,5

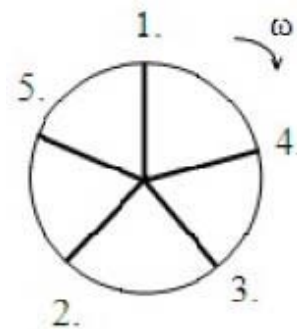
Harmonická složka:

$$\underline{\underline{\kappa}} := 1$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 144$$

$$\underline{\underline{\sigma}} :=$$

0
144
216
288
72

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{1,1} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{1,1} = 1.287$$

k=1,5; 4; 6,5; 9

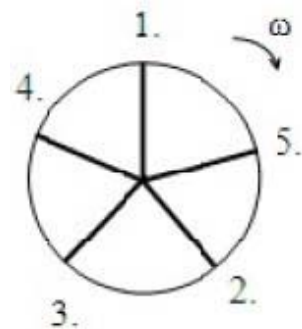
Harmonická složka:

$$\underline{\underline{\kappa}} := 1.5$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 216$$

$$\underline{\underline{\sigma}} :=$$

0
216
144
72
288

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{1_1.5} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{1_1.5} = 0.626$$

k=2; 4,5; 7; 9,5

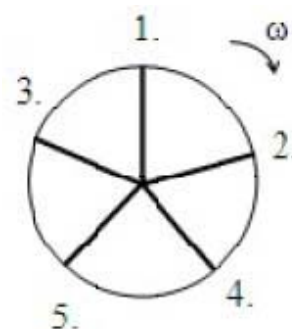
Harmonická složka:

$$k_{\omega} := 2$$

$$\sigma := k \cdot \delta \quad \sigma = 288$$

$$\sigma_{\omega} :=$$

0
288
72
216
144

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{1_2} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{1_2} = 0.567$$

k=2,5; 5; 7,5; 10

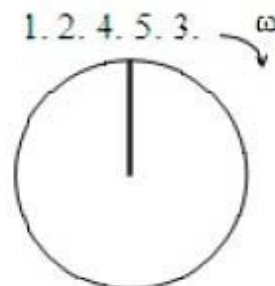
Harmonická složka:

$$k_{\omega} := 2.5$$

$$\sigma := k \cdot \delta \quad \sigma = 360$$

$$\sigma_{\omega} :=$$

0
0
0
0
0

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{1_2.5} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{1_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{1_2.5} = 1.963$$

Druhá vlastní frekvence:

k=0,5; 3; 5,5; 8

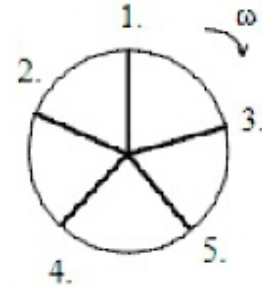
Harmonická složka:

$$\kappa_{\omega} := 0.5$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 72$$

$$\sigma_{\omega} :=$$

0
72
288
144
216

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{2_0.5} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{2_i}^2 \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{2_i}^2 \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{2_0.5} = 0.404$$

k=1; 3,5; 6; 8,5

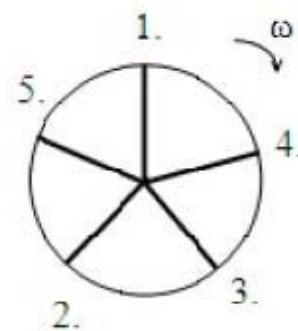
Harmonická složka:

$$\kappa_{\omega} := 1$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 144$$

$$\sigma_{\omega} :=$$

0
144
216
288
72

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{2_1} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{2_i}^2 \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{2_i}^2 \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{2_1} = 0.101$$

k=1,5; 4; 6,5; 9

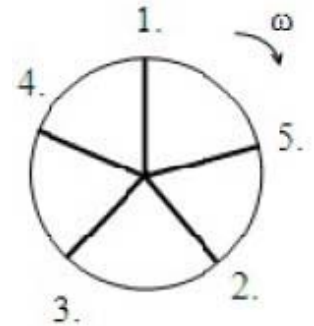
Harmonická složka:

$$\kappa := 1.5$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 216$$

$$\sigma_i :=$$

0
216
144
72
288

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{2_{1.5}} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{2_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{2_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{2_{1.5}} = 0.14$$

k=2; 4,5; 7; 9,5

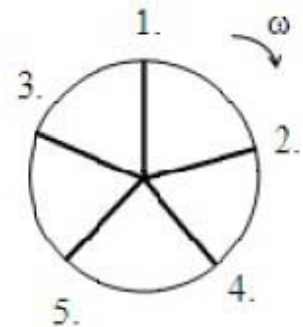
Harmonická složka:

$$\kappa := 2$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 288$$

$$\sigma_i :=$$

0
288
72
216
144

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{2_2} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{2_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{2_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2}$$

$$\varepsilon_{2_2} = 0.443$$

k=2,5; 5; 7,5; 10

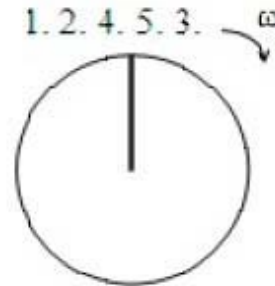
Harmonická složka:

$$\kappa_j := 2.5$$

$$\sigma := \kappa \cdot \delta \quad \sigma = 360$$

$$\sigma_{yy} :=$$

0
0
0
0
0

Vydatnost rezonance:

$$\varepsilon_{2\_2.5} := \sqrt{\left[\sum_i (a_{2\_i} \cdot \cos(\sigma_i)) \right]^2 + \left[\sum_i (a_{2\_i} \cdot \sin(\sigma_i)) \right]^2} \quad \varepsilon_{2\_2.5} = 0.899$$

Přehled vydatnosti rezonance:

Relativní vydatnost 1. vlastní frekvence:

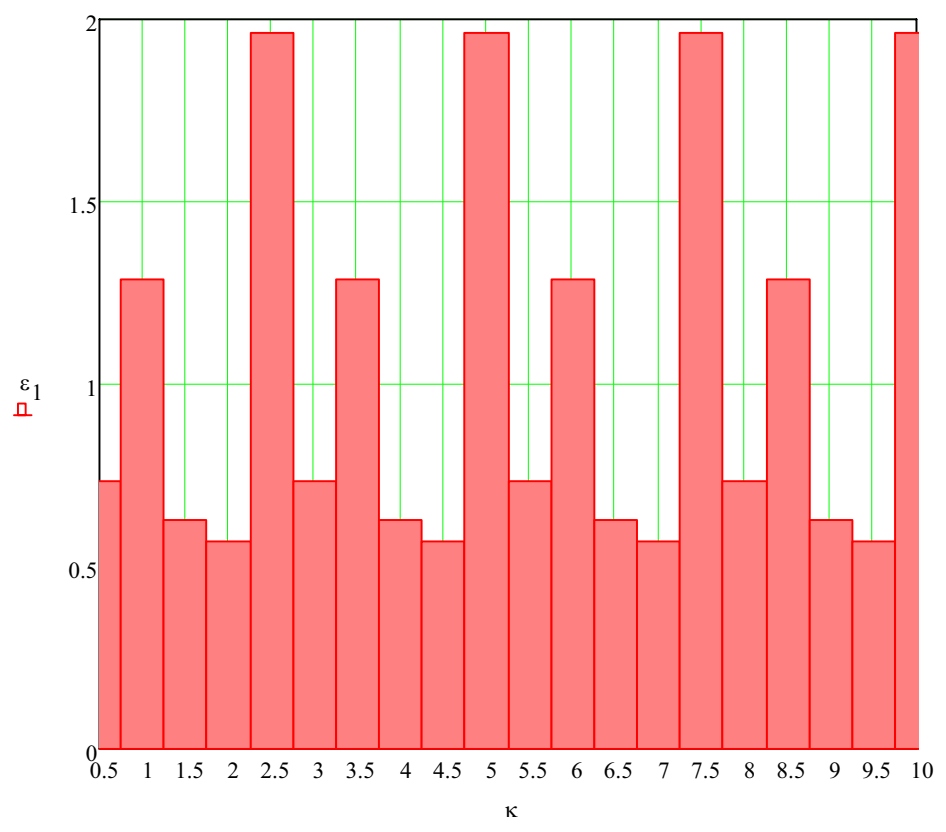
$$\varepsilon_{pr1} := \begin{pmatrix} \varepsilon_{1\_0.5} \\ \varepsilon_{1\_1} \\ \varepsilon_{1\_1.5} \\ \varepsilon_{1\_2} \\ \varepsilon_{1\_2.5} \end{pmatrix} \quad \varepsilon_{pr1} = \begin{pmatrix} 0.735 \\ 1.287 \\ 0.626 \\ 0.567 \\ 1.963 \end{pmatrix} \quad \max(\varepsilon_{pr1}) = 1.963$$

Relativní vydatnost 2. vlastní frekvence:

$$\varepsilon_{pr2} := \begin{pmatrix} \varepsilon_{2\_0.5} \\ \varepsilon_{2\_1} \\ \varepsilon_{2\_1.5} \\ \varepsilon_{2\_2} \\ \varepsilon_{2\_2.5} \end{pmatrix} \quad \varepsilon_{pr2} = \begin{pmatrix} 0.404 \\ 0.101 \\ 0.14 \\ 0.443 \\ 0.899 \end{pmatrix} \quad \max(\varepsilon_{pr2}) = 0.899$$

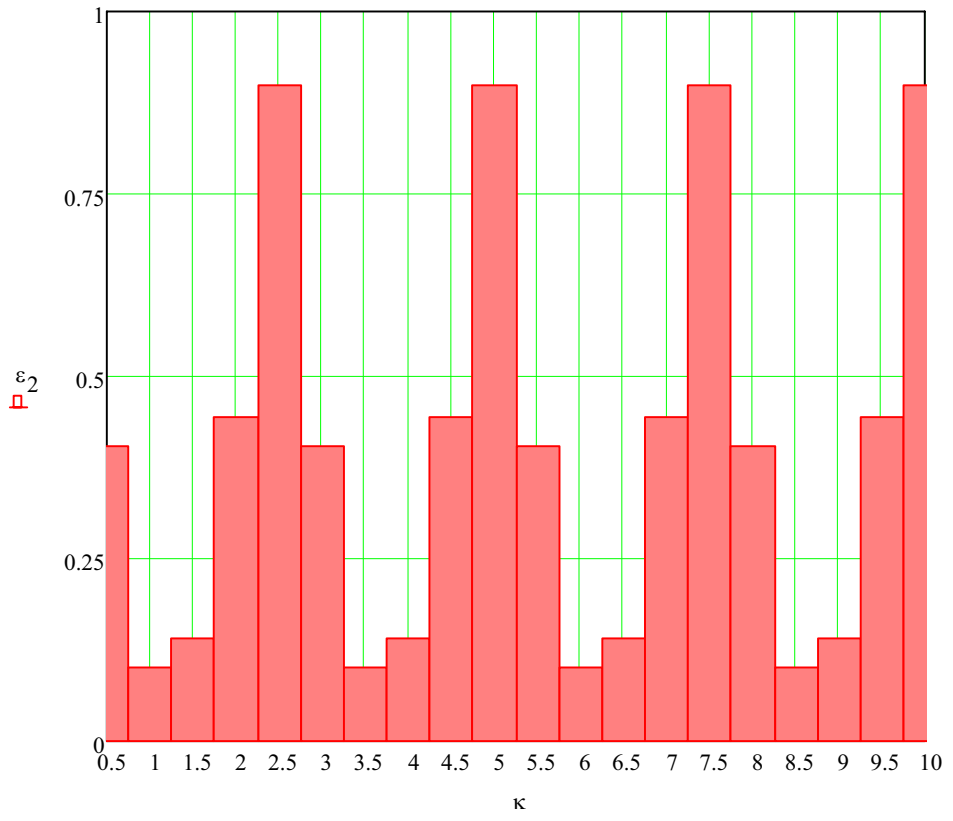
$\varepsilon_1 :=$
 $\left(\begin{array}{l} \varepsilon_{1\_0.5} \\ \varepsilon_{1\_1} \\ \varepsilon_{1\_1.5} \\ \varepsilon_{1\_2} \\ \varepsilon_{1\_2.5} \\ \varepsilon_{1\_0.5} \\ \varepsilon_{1\_1} \\ \varepsilon_{1\_1.5} \\ \varepsilon_{1\_2} \\ \varepsilon_{1\_2.5} \\ \varepsilon_{1\_0.5} \\ \varepsilon_{1\_1} \\ \varepsilon_{1\_1.5} \\ \varepsilon_{1\_2} \\ \varepsilon_{1\_2.5} \\ \varepsilon_{1\_0.5} \\ \varepsilon_{1\_1} \\ \varepsilon_{1\_1.5} \\ \varepsilon_{1\_2} \\ \varepsilon_{1\_2.5} \end{array} \right)$

Závislost vydatnosti rezonancí na řádu harmonické složky první vlastní frekvence:

$\varepsilon_2 :=$
 $\left(\begin{array}{l} \varepsilon_{2\_0.5} \\ \varepsilon_{2\_1} \\ \varepsilon_{2\_1.5} \\ \varepsilon_{2\_2} \\ \varepsilon_{2\_2.5} \\ \varepsilon_{2\_0.5} \\ \varepsilon_{2\_1} \\ \varepsilon_{2\_1.5} \\ \varepsilon_{2\_2} \\ \varepsilon_{2\_2.5} \\ \varepsilon_{2\_0.5} \\ \varepsilon_{2\_1} \\ \varepsilon_{2\_1.5} \\ \varepsilon_{2\_2} \\ \varepsilon_{2\_2.5} \end{array} \right)$

Závislost vydatnosti rezonancí na řádu harmonické složky druhé vlastní frekvence:

Torzní výchylky v rezonanci:

Velikost tlumícího odporu:

$$\xi := 2.6 \frac{\text{N} \cdot \text{m} \cdot \text{sec}}{\text{rad}}$$

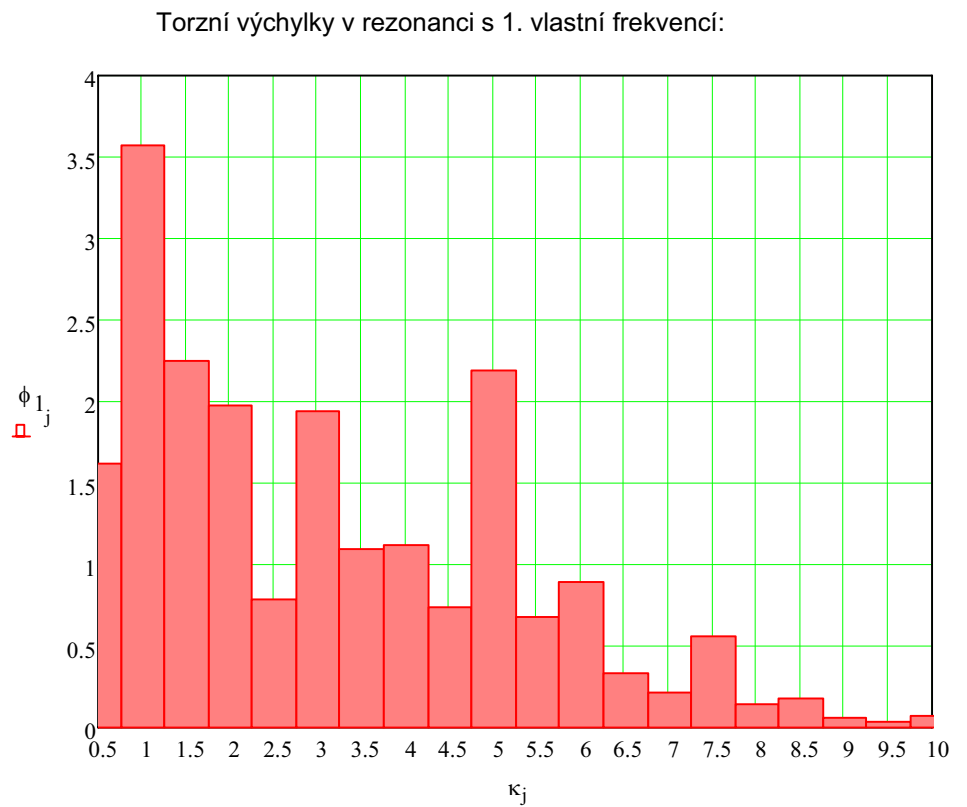
První vlastní frekvence:

$$\phi_{1j} := \frac{M_{h_j} \cdot \varepsilon_{1j}}{\xi \cdot \Omega_j \cdot \left[\sum_i (a_{1i})^2 \right]} \cdot \frac{180}{\pi}$$

$\kappa_j =$

0.5	1.6201
1	3.5754
1.5	2.2508
2	1.9718
2.5	0.7818
3	1.9462
3.5	1.0911
4	1.1233
4.5	0.7396
5	2.1893
5.5	0.6751
6	0.8876
6.5	0.3287
7	0.2165
7.5	0.5595
8	0.1438
8.5	0.1753
9	0.0609
9.5	0.0321
10	0.0719

$\phi_{1j} =$

Druhá vlastní frekvence:

$$\phi_{2j} := \frac{M_{h_j} \cdot \varepsilon_{2j}}{\xi \cdot \Omega_4 \cdot \left[\sum_i (a_{2i})^2 \right]} \cdot \frac{180}{\pi}$$

$\kappa_j =$	$\phi_{2j} =$
0.5	1.9017
1	0.6006
1.5	1.0775
2	3.2892
2.5	0.7636
3	2.2844
3.5	0.1833
4	0.5378
4.5	1.2338
5	2.1384
5.5	0.7924
6	0.1491
6.5	0.1573
7	0.3611
7.5	0.5465
8	0.1688
8.5	0.0295
9	0.0291
9.5	0.0535
10	0.0702

Torzní výchylky v rezonanci s 2. vlastní frekvencí:

